

új magyar szó

12 oldal
Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
135. (1201.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,2596 ▲
1 amerikai dollár	3,3519 ▼
100 magyar forint	1,5342 ▲

Gazdaság

6

Harmincezer új autó, roncsból

Harmincezer új személygépkocsi lett idén gazdára július 12-ig a roncsautó-program révén – közölte tegnap a Környezetvédelmi Alap igazgatósága. A tájékoztatás szerint idén összesen 160 ezer értékjegyet osztottak szét a roncsautókért cserében, ezekből 158 550 került magánszemélyekhez.

Kultúra

8

Jövő ősze elkészül a könyvtár

Hatszáz munkás dolgozik azon, hogy a bukaresti, Unirii sugárúti épületmonstrum új, korszerűen felszerelt Nemzeti Könyvtár lehessen. A tervezett „kultúrcentrumhoz” a könyvtárrészleg mellett kiállító terek, kávézó, éttermek is fognak tartozni.

Média

9

Elhunyt Mădălina Manole

Öngyilkos lett tegnap hajnalban Mădălina Manole, a népszerű könnyűzene-énekesnő, aki tegnap töltötte volna a 43. évét, a Bukarest melletti Otopeni községben lévő lakásukban halt meg. Halálát feltehetőleg mérgezés okozta.

Vezércikk

3

A fejét vesztett kormányfő

Minden képlékeny, semmi sem biztos ebben az országban, amelynek vezetése pánikba esett. A következetlenségek következtében a befektetők maguk is tanácsalanná válnak, de féltő, hogy hamarosan csomagolni kezdenek és kivonulnak az országból. A pénzükkkel együtt, természetesen – ami a legfájdalmasabb lesz az országra nézve. ▶

Bogdán Tibor

Eső után árvízvédelem

Hatékonyabb árvízvédelmi stratégiát ígér Borbély László környezetvédelmi miniszter**Szakértők szerint nagyságrendekkel kisebb károkat okozott volna az áradássorozat, ha nem súlyosbítja a természeti csapást emberi mulasztás**

Kormányzati cikluson átívelő, az eddigieknél hatékonyabb árvízvédelmi stratégiát ígér Borbély László környezetvédelmi miniszter. A tervek szerint összehangolják és megerősítik a hazai vízgazdálkodási és árvízvédelmi intézményeket. A tárcavezető abban bíz, hogy sikerül az országos fontosságú ügy érdekében felülemelkedni a politikai ellentéteken. Az elmúlt hetekben folyamatos veszélyhelyzetben lévő Sepsiszentgyörgy önkormányzata elismeri, hogy közös, helyi és országos léptékű stratégiára szükség van, de az előjárók szerint helyben nincs elég pénz a szükséges beruházásokra. **7. oldal ▶**

Talárosoknál az ANI-vita

ÜMSZ

▶ Jó hírként értékelte az Országos Feddhetetlenségi Ügynökség (ANI) vezetősége, hogy Traian Băsescu államfő beadványban fordult az Alkotmánybírósághoz a vagyonvizsgálók működését szabályozó törvény ügyében. „A jogszabály szenátus által elfogadott változata visszafordíthatatlan hatással lenne és drasztikusan korlátozná a közméltóságok vagyonát vizsgáló ügynökségünket, ezért Băsescu államfő beadványa jó hír számunkra” – fejtette ki Horia Georgescu, az ANI főtitkára. Azt is hozzátette, hogy szerinte az elnök kezdeményezése „tökéletesen legális”.

Folytatása a 3. oldalon ▶

A karcsúsítás „áldozatai”

▶ Három, korábban az RMDSZ által tisztségre javasolt személy látja kárát annak, hogy tegnap az államtitkárok és alprefektusok számának megfelezéséről döntött

a kormány: Haschi András mezőgazdasági államtitkár, Sarkady Zsolt Bihar és Kálmán Zoltán Argeş megyei alprefektus távozik posztjáról. **3. oldal ▶**

Haschi András

Kálmán Zoltán

Sarkady Zsolt

„Progresszíven” bírálják Vlădescut

▶ Nem csak a politikusok egy részében, hanem a hazai vállalkozói szférában is megütközést keltett a pénzügyminiszternek az az elképzelése, hogy a jövő év elejétől a 16 százalékos egységes adókulcs helyett a jövedelmeket progresszív módon adóztassák meg. Több hazai üzletember úgy véli, az intézkedés csökkentené a vállalatok alkalmazási kedvét, sok céget adócsalásra serkentene, ráadásul tovább csökkenne a lakossági fogyasztás. A Demokrata-Liberális Párt alelnöke, Cezar Preda szerint a miniszterelnöknek menesztetnie kellett volna Sebastian Vlădescut „felelőtlen” kijelentései miatt, ám ezt nem tette meg, mert „fél”. **6. oldal ▶**

Röviden

Újabb vádak merültek fel a Bettencourt-ügyben

Az adócsalási és illegális pártfinanszírozási gyanúktól terhes Bettencourt-ügyben érintett francia munkaügyi minisztert, Eric Woertht tegnap azzal vádolta meg két francia újság, hogy közbeszerzési pályázat kiírása nélkül, jóval árán alul adott el egy állami tulajdonú erdőrészt, amikor a költségvetési tárcát irányította. A gazdasági minisztérium közleményében cáfolta az információt, azt állítva, hogy a tranzakció teljesen szabályosan és az állami érdekek figyelembe vételével történt. A *Le Canard Enchaîné* és a *Marianne* című hetilapok azt írták, hogy az 57 hektáros Compiègne-i parcellához egy lóverseny- és egy golfpálya is tartozott. A magazinok szerint a terület piaci értékének tizedéért, 2,5 millió euróért került a korábbi bérlő, a helyi lóversenytársaság tulajdonába, amelyben egyébként Woerth felesége is érdekelt.

Medvegyev elégedetlen a korrupció elleni küzdelemmel

Elégedetlen a korrupció elleni küzdelem eddigi eredményeivel Dmitrij Medvegyev orosz elnök. A szövetségi és régiós parlamentek vezetőit tömörítő törvényhozók tanácsának tegnap tartott moszkvai ülésén kijelentette, hogy egyetlen jelentős sikerről sem hallott, s a felderített esetek számát sokszorosan felülmúlja a rejtve maradtaké. Elégedetlen a lakosság, a hivatalnokok, sőt még a megvesztegetettek is – mondta az elnök, aki szerint a közvélemény kevés változást érzékelt, bár már azt is eredménynek könyveli el, hogy nyilvánosan lehet beszélni a jelenségről. Részsikernek értékelte, hogy 2008-hoz képest tavaly 10 százalékkal emelkedett az állami és az önkormányzati érdekeket sértő, felderített korrupciós ügyek száma. Összességében 43 ezer bűncselekményről szereztek tudomást a hatóságok.

Teherán Amiri beszámolóját várja elrablásának körülményeiről

Az iráni hatóságok előbb hallani szeretnék Sahram Amiri iráni atomtudós verzióját „elrablásának” körülményeiről, mielőtt eldöntenék, hogy hősként tiszteljék-e – közölte tegnap az iráni diplomácia vezetője. „Amikor több adat áll majd a rendelkezésünkre, tanulmányozni fogjuk részleteiben az ügyet, és fenntartjuk valamennyi törvényes jogunkat” – mondta lisszaboni látogatásán Manusehr Mottaki újságíróknak. Amiri, akit Teherán szerint az Egyesült Államok „elrabolt”, és aki nemrégiben az iráni érdekeket is képviselő Pakisztán washingtoni nagykövetségére menekült, az iráni külügyi szóvivő szerint szerdán az Egyesült Államokból hazautazott Iránban.

Amerikai hírszerzők bírálják a kémügy gyors lezárását

Jelenlegi és volt amerikai nemzetbiztonsági tiszték bírálják az amerikai-orosz kémügy gyors lezárását, azt állítva, hogy az amerikai kémelhárítás fontos részleteket tudhatott volna meg az orosz kémkedési módszerekről, ha lefolytatták volna a peres eljárásokat az Oroszországnak kiadott ügynökök ellen – írta a tegnapi *The Washington Times*. Azzal, hogy letartóztatás után kevesebb mint két héttel Washington egy kémcsere keretében eltávolította az országból a tíz orosz ügynököt, nem derült fény egyebek mellett annak a szálnak a részleteire, hogy a kémek egy olyan fontos demokrata párti adományozót akartak behálózni, aki közel áll Hillary Clinton külügyminiszterhez. A lap értesülése szerint az orosz Külső Hírszerző Szolgálat (SZVR) egyebek mellett az afganisztáni háborúról és az iráni atomprogramról kért információkat.

Eltérítették Gázától a líbiai segélyhajót

Hírösszefoglaló

Rakétákkal felszerelt izraeli hajók kísérik a Gázai övezetbe segélyt szállító Amalthea nevű hajót az egyiptomi el-Aris kikötője felé – közölte a MENA hivatalos egyiptomi hírügynökség tegnap, meg nem nevezett biztonsági forrásokra hivatkozva. Az al-Dzsazíra arab hírtelevízió egyik riportere, aki a moldovai zászló alatt hajózó Amaltheán utazik, elmondta, hogy a segélyszállító bal oldalán haladva két izraeli hajó próbálja megakadályozni, hogy a Gázai övezet felé vegyék az irányt. El-Aris a hajótól jobbra, a palesztin terület balra található.

A szállítmányt összegyűjtő líbiai Kadhafi Alapítvány honlapján közölte: a szervezők eltökélt szándéka, hogy eljussanak a Gázai övezetbe. „Mindenekelőtt az a legfontosabb, hogy eljussunk a Gázai övezetbe, ha azonban ez nem lehetséges, akkor senkinek

Az Amalthea nevű hajó moldovai pavilon alatt indult Gáza felé

életét nem akarjuk veszélyeztetni” – tette hozzá Jusuf Szaváni, a segélyszervezet igazgatója arra utalva, hogy nem akarnak erőszakhoz folyamodni, ha az izraeliek megállítanák őket.

A teherhajó kétezer tonnányi,

főleg élelmiszerből és gyógyszerből álló rakományt szeretne eljuttatni a Hamász szélsőséges palesztin mozgalom által uralt övezetbe. Avigdor Liberman izraeli külügyminiszter vasárnap közölte: Izrael nem engedi meg, hogy a moldovai zászló alatt hajózó, utasai által Hope (Remény) névre át keresztelt Amalthea elérje a Hamász palesztin iszlamista szervezet ellenőrzése alatt lévő Gázai övezetet. Egy kormányzóvivő megismételte azt a javaslatot is, hogy Asdód izraeli kikötővárosban rakják ki a palesztinoknak szánt segélyszállítványt. Egyiptom pedig ígéretet tett arra, hogy amennyiben partjainál köt ki a teherhajó, biztosítja a segélyek elszállítását a Gázai övezetbe. ◀

„Harmadik felet” kérnek a palesztinok

Nincs értelme a közvetlen izraeli-palesztin tárgyalások újakezdésének a nemzetközi közösség részvétele nélkül – mondta Rijád al-Málikhi palesztin külügyminiszter tegnap Szófiában. „Mindig is mondtuk, hogy szükség van egy harmadik félre, annak jelenléte nélkül tárgyalni időpocsékolás lenne” – jelentette ki Málikhi egy sajtótájékoztatón Mahmúd Abbász palesztin elnök bulgáriai látogatásának keretében. Málikhi szerint le kell vonni a következtetéseket az 1991-ben megkezdett közvetlen tárgyalások sikertelenségéből. A miniszter felrótta a nemzetközi közösségnek, hogy úgy kötelezi a „megszállót és a megszálltat” egyezkedésre, hogy közben nem érvényesül köztük az egyenlőség.

Erdélyben lehet, Szerbiában nem

ÚMSZ

A magyar Országgyűlés és a budapesti Külügyminisztériumot is foglalkoztatja, hogy a szerb hatóságok megpróbálták-e lehetetleníteni a július 9–11. között, ötödik alkalommal megrendezett délvideki EMI-tábort – állítja az Erdélyi Magyar Ifjak (EMI), amely tegnap közleményben tiltakozott amiatt, hogy Belgrád nem engedte fellépni a rendezvényen a Kárpátia zenekart. Mint ismert, az EMI-tábort évente Erdélyben is megtartják, a román hatóságok ezt nem próbálták meg „ellehetetleníteni”, sőt tavaly a rendezvény megszervezését közpénzekkel is támogatta a Hargita Megyei Tanács. Akárcsak 2009-ben, az ideai gyerogyószentmiklósi táborban is felép a nacionalista, sovíniszta dalairól ismert Kárpátia együttes. A lapunk által korábban megkérdeztetett Borboly Csaba tanácselnök nem látott kifogásolni valót abban, hogy támogatják a rendezvényt. „Ha a gyergyói térség legnagyobb rendezvényévé nőtte ki magát az EMI-tábor, akkor az annak a szervezőit dicséri, és a bírálókról állít ki bizonyítványt. Fel lehet tenni a kérdést, hogy az, aki ezzel nem ért egyet, miért nem szervez szebbet, jobbat, baloldaliabbat?” – replikázott a tanácselnök. ◀

Párizs: a gyarmatok is ünnepeltek

Hírösszefoglaló

Függetlenségük kivívásának ötvenedik évfordulója alkalmából Franciaország egykori afrikai gyarmatai voltak tegnap a vendégek a párizsi díszszemlén, amelyet Nicolas Sarkozy francia államfő és afrikai kollégáinak jelenlétében a francia légierő gépeinek berepülése után 13 frankofon afrikai ország négyezer katonája nyitott meg. A szakadó eső és a hűvös őszi idő ellenére hatalmas tömeg követte figyelemmel a párizsi Champs-Élysées-n a katonai parádét, amelynek élén egy kizárólag nőkből álló benini kontingens vonult, megidézve az afrikai ország amazonjairól szóló több száz éves legendákat. Őket követték ábécé sorrendben Burkina Faso, Kamerun, a Közép-Afrikai Köztársaság, a Kongói Köztársaság, Gabon, Madagaszkár, Mali, Mauritánia, Niger, Szenegál, Csád és Togo katonái.

A nemzeti alakulatokat négyezer francia légiós, szárazföldi és lovas katona követte. Utánuk következtek a haditechnikai eszközök. A közel 4 millió euróba (1,1 milliárd forintba) kerülő díszszemlélt 38 helikopter és az afrikai nemzeti zászlókkal érkező ejtőernyősök zárták a Concorde téren. Az államfő döntésének értelmében a válság miatti költségvetési szigor részeként idén elma-

Nicolas Sarkozy francia államfő a katonai parádé élén

rad a parádét követő fogadás az Elysée-palota kertjében, amely több mint harminc éve a francia közelet és a politikai elit egyik

Miért ölték meg Basternákot?

MTI

Vizsgálati fogságba helyezték tegnap a somorjai K. Istvánt, akit Basternák László szlovákiai magyar politikus meggyilkolásával gyanúsítanak. Erről a szlovákiai Különleges Büntetőbíróóság döntött hétfőn – közölte Katarína Kudjáková, a testület szóvivője az MTI tudósítójának kérdésére. Basternák Lászlót, aki Ógyalla város főellenőre, Nyitra megyei képviselője és a Magyar Koalíció Pártjának révkomáromi járási elnöke volt, pénteken este lőfegyverrel ölték meg a háza előtt. „Az ügyet vizsgáló bíró szerint fennáll a szökés veszélye, ezért K. Istvánt vizsgálati fogságba helyezte. A gyanúsított a döntést azonnal megfellebbezte, s a fellebbezésről a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bíróvárosa dönt” – pontosított Kudjáková. Hogy erre mikor kerül sor, azt nem tudta megmondani. A 29 éves gyanúsítottat a hivatalosan meg nem erősített értesülések szerint eddig már két ízben is kihallgatták, de továbbra sem világos, mi volt tettének indítóoka. Azt sem tudni, hogy a kihallgatások során beismerte-e tettét. Továbbra is többségi vélemény, hogy Basternákot főellenőri tevékenysége miatt ölthették meg. Hogy konkrétan miért, azt egyelőre nem tudni. A gyanúsított K. István a kihallgatások során állítólag alig szólalt meg személyesen, többnyire védőügyvédje beszélt helyette. A hatályos törvények szerint az ilyen gyilkosságért 25 évet, de akár életfogytiglani börtönbüntetést is kaphat. A Nyitra megyei önkormányzat képviselői testületében Basternák helyét Angyal Béla, a Híd politikusja foglalja el. ◀

legjelentősebb eseménye, több ezer vendéggel. A rendezvény összköltsége tavaly 733 ezer euró (205,6 millió forint) volt. ◀

Nem csitul az ANI-vita

Folytatása a 3. oldalon

Georgescu megismételte azokat az érveket, amelyeket Daniel Buda, a képviselőház jogi bizottságának demokrata-liberális elnöke is sorjázott, miszerint a vagyonvizsgáló bizottságok felállítását az alsóház, és nem a felsőház hatásköre. „A korrupció elleni fellépés igen fontos kérdés egy demokratikus berendezkedésű országban, és Romániában a korrupció különösen jelentős probléma” – fogalmazott Markó Béla RMDSZ-elnök keddi bukaresti sajtótájékoztatóján. A miniszterelnök-helyettes az ANI-törvény kapcsán újságírói kérdésre elmondta, meg kell találni azokat a jogi eszközöket, amelyek révén a korrupcióellenes harc hatékony legyen. Mint hozzátette, az új parlamenti ülészek kezdetén, szeptemberben a törvényhozásnak az a feladata, hogy megvizsgálja, milyen problémák merülnek fel a korrupcióellenes ügyészség működése kapcsán. „Jelenleg az a helyzet, hogy a parlament egyértelmű, többségi szavazattal döntött az ANI hatásköréről, és ezt az illető intézménynek tudomásul kell vennie. Nem hallottam még olyasmiről, ami itt történt, hogy egy olyan intézmény vezetői, amely a parlamentnek van alárendelve, bíráló hangnemben nyilatkozzanak a nyilvánosság előtt a politikusok döntéseiről” – utalt Markó arra az ANI-kommunikációra, amelyben az intézmény vezetősége elítélte a szenátusnak az ANI hatáskörre szűkítő döntését. Mint ismeretes, a PD-L is próbálkozott az ANI-törvény „megmentésével”, miután a szenátus olyan módosításokkal fogadta el a jogszabályt, amelyek jelentősen gyengítik a vagyonvizsgáló hatáskörét. ◀

A karcsúsítás...

ÚMSZ

▶ Ötmillió eurós megtakarítást remél Emil Boc miniszterelnök a kabinet azon tegnapi döntésétől, hogy tizenhét államtitkárt és harmincöt alprefektust elbocsát tisztségéből. „Úgy határozunk, hogy a mostani 57 államtitkár közül 32 maradjon. Ugyancsak máától (tegnaptól – szerk. megj.) valamennyi megyében egy alprefektus marad, kivéve a fővárost, ahol kettőt őrzünk meg hivatalában, így a mostani 85-ről 43-ra csökken a számuk” – jelentette be Boc. A miniszterelnök szerint egy államtitkár költségvonzata mintegy 110 ezer euró, ugyanis a tisztséget betöltő személy bére mellett további költséget jelent az

irodai alkalmazottak javadalmazása, a kiszállási költségek, üzemanyag. Az elbocsátott alprefektusok esetében éves szinten 77 ezer eurót, az államtitkárhelyettesek esetében pedig 33 ezer eurót takarítanak meg.

A kormányzati karcsúsítás az RMDSZ által javasolt személyeket sem kímélte. Amint korábban beszámoltunk róla, a kisebbik kormánypártnak a fejlesztési minisztériumnál kapott államtitkári posztról kellett lemondania. Az RMDSZ-nek járó tisztséget jelenleg Tanczos Barna tölti be, aki azonban nem marad megbízatás nélkül: Haschi András államtitkár helyét veszi át a mezőgazdasági minisztériumban. Az intézkedés négy, korábban az RMDSZ

által javasolt alprefektust is érint. Kettő közülük azonban olyan poszt, amelyet végül a kisebbik kormánypárt nem is töltött be Beszterce és Teleorman megyében. Távoznia kell azonban tisztségéből Sarkady Zsolt Bihar megyei és Kálmán Zoltán Arges megyei alprefektusnak.

Az RMDSZ-nek így hat államtitkára maradt: Borbély Károly (gazdasági minisztérium), Tanczos Barna (mezőgazdaság), Király András (oktatás), Moldován József (távokzlés), Niculescu Tóni (külügy). Az RMDSZ által javasolt alprefektusok száma négy maradt: Ambrus Károly (Brassó megye), Böndi Gyöngyike (Máramaros), Horváth Levente (Arad) és Pataki Csaba (Szatmár). ◀

Emil Boc miniszterelnök ötmillió eurós megtakarítást remél a kormányzati karcsúsítástól

Fotó: gov.ro

Megkarmol a macska, vagy megesz a farkas?

M. Á. Zs.

▶ „Úgy gondolom, hogy a Szociáldemokrata Párt azért nem érdekelt Traian Basescu államfő felfüggesztésében, mert nem érzik magukat felkészültnek arra, hogy kormányra lépjenek” – jelentette ki Crin Antonescu, a Nemzeti Liberális Párt (PNL) elnöke a Realitatea hírtelevízió keddi esti műsorában. Hozzátette: ha sikerült volna tető alá hozni a PNL–PSD-koalíciót, akkor azonnal beindíthatók volna a Boc-kormány megbuktatását célzó erőfeszítéseket. Egy másik hírtelevízió Antonescu már arról is beszélt, hogy a PSD vonakodása miatt nem tud tárgyalásokat kezdeményezni az RMDSZ-szel egy új többség megalkotása érdekében. „Bár az RMDSZ kormánykoalíciós alakulat, már vannak bizonyos kételyek, kérdések tevődtek fel a szövetség több politikusaiban a kormány politikájával kapcsolatban. Ekként elképzelhető, hogy idővel tárgyalni lehetne velük egy új parlamenti többség létrehozása érdekében” – fejtette Antonescu.

Arra a felvetésre, hogy a PSD bizalmatlansága ott keresendő, hogy 2008-ban a liberálisok akkori elnöke, Călin Popescu-Tăriceanu nem lépett velük koalícióra,

Antonescu arra emlékeztette a PSD-t, hogy végül ők „álltak össze Basescu pártjával”. „Azt képzeli, hogy én olyan nagyon bízom bennük? Mi arról vitázunk, hogy megkarmol-e a macska, miközben megesz a farkas, tehát dönteni kell” – summázott.

Az eredeti tervek szerint a Realitatea hírtelevízió stúdiójában ott kellett volna ülnie Victor Pontának is, de a szociáldemokrata pártelnök csak telefonon jelentkezett be Görögországból. A PSD elnöke arról biztosította Antonescut, hogy mindenképpen meg akarja buktatni a Boc-kormányt, és részletezte jövőképét is. „A mostani kormányt átmeneti kormány kellene hogy kövesse, amely megszervezi a következő választásokat. Ekkor pedig az emberek választhatnak a baloldali PSD és a jobboldali PNL között. Remélem, hogy a PD-L, amely a történelem fura fintorként jött létre, végleg eltűnik a román politikából” – fejtette ki Ponta. Megismételte, hogy alakulata központi vezetőségének döntése értelmében a PSD csak előrehozott vagy rendes választások után hajlandó kormányra lépni, ezért a maguk részéről az összességben bízható bizalmatlansági indítvány sikere esetében sem vállalják a kormányzást. ◀

A kormánypárti frakciók is feltételeket állítanak Bocnak

ÚMSZ

▶ Ha a kormány nem valósítja meg mindazt, amit ígért, akkor nem tudjuk garantálni, hogy minden honatyánk az összességben bízható bizalmatlansági indítvány ellen szavaz – jelentette be Traian Igaș, a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) szenátusi frakciójának vezetője. Elmondta továbbá, hogy a frakció és a kormány közötti egyezség értelmében a parlamenti csoport azzal a feltétellel támogatja a Boc-kabinetet, ha az gyors és hatékony lépéseket tesz az államapparátus csökkentése és a költségek racionalizálása érdekében. „Mi betartottuk az egyezés ránk eső részét, most a minisztereknek a sor, hogy végrehajtsák azt, amit nyilvánosan vállaltak” – fejtette ki Igaș. Hozzátette: ellenkező esetben megismétlődhet az, ami a májusi bizalmatlansági indítványkor történt. Mint ismeretes, akkor több PD-L-s honatya nyíltan megszavazta az ellenzékiek kezdeményezését.

Fekete András Levente, az RMDSZ szenátusi frakcióvezetője szerint egyelőre nem vetődött fel „komolyan” a kormányból való kilépés lehetősége, bár több kollégája hasonló véleményt fogalmazott meg. A Mediafax hírüg-

ynökség azt követően kérte Fekete András Levente véleményét, hogy Lakatos Péter, az RMDSZ Bihar megyei képviselője attól tette függővé a kormányon maradásként, hogy sikerül-e bevinni a 2011-es költségvetésbe a szövetség javaslatait, és alkalmazzák-e gazdaságélénkítési intézkedéseit. „Jelenleg nem folynak tárgyalások a kilépésről. Mi azért léptünk be a kormánykoalícióba, hogy kormányozzunk, de ha a válságkezelési javaslatunkat nem veszik figyelembe, ha ezeket nem fogadják el, ha a költségvetési tervezet, amelyet október 15-ig be kell mutatni a parlamentnek, nem tartalmazza az általunk javasolt intézkedéseket, akkor a 2010-es utolsó negyedévi Szövetségi Képviselői Tanácsának figyelembe kell vennie ezt a lehetőséget is” – mondta. Arra a kérdésre, hogy az RMDSZ-es képviselők támogatnának-e egy esetleges bizalmatlansági indítványt, amelyet az ellenzék kezdeményezne, Lakatos nemmel válaszolt. „Mi megpróbálunk minden intézkedést elfogadtatni a költségvetési parlamenti vitájáig. Ez lesz a koalíció szakítópróbája, nem a bizalmatlansági indítvány” – jelentette ki. Hozzátette: ha a 2011-es költségvetést nem támogatja a parlamenti többség, le kell cserélni a kormányt. ◀

A fejét vesztett kormányfő

Bogdán Tibor

Az utóbbi napok, hetek eseményei teljesen nyilvánvalóvá tették az aggasztó tényt, miszerint a kormány összevissza kapkod. A kormányfő fejvesztetten intézkedik, nem csak azért, mert egyik napról a másikra változtatja meg döntéseit, de azért is, mert tulajdonképpen feje, Traian Basescu államfő elfordulni látszik tőle. Egyik nap öt százalékkal emeli az áfakulcsot, hogy röviddel azután már a régi szint visszavezetését latolgassa, és a nyugdíjak megadóztatásáról beszéljen, annak ellenére, hogy azt nem tartja kielégítőnek, mivel nem fedezi a költségvetésből hiányzó összegeket. Az államfő ultimátumot ad a kormánynak, az áfanövelés ellen mennydörög, holott egyetlen szavába került volna, hogy megakadályozza az általa rossznak tartott lépést. Arra pedig egyáltalán nem gondol, hogy az áfa csökkentése legalább akkora ballépés lenne, mint volt a növelése. Az árak ugyanis már a megemelt kulcs arányában megugrottak, arra pedig semmilyen garancia nincs – sőt! –, hogy a 19 százalékos áfára visszatérve maguk is hasonló mértékben csökkennek. Emellett pedig a súlyos pénzhiánnyal küszködő román állam aligha engedhetné meg magának azt a fényűzést, hogy lemondjon az ötszázalékos többletadóból származó többletbevételeiről. Az áfacsökkentés tehát nem oldana meg semmit, sem az áremelkedést nem fogná vissza, az állami költségvetést pedig még inkább elszegényítené, hiszen a nyugdíjak „pótlólagos intézkedésnek” szánt megadóztatásából kevesebb bevétel származna, már csak azért is, mert az ezer lej fölötti nyugdíjak amúgy is adókötelesek. Ráadásul az sem kizárt, hogy a kormány végül is csak egy-két százalékkal mérsékeli az áfát, miközben 16 százalékkal megadóztatja a kisebb nyugdíjakat is – így azok többet veszítenek értékükből, mint az eredetileg eltervezett, az Alkotmánybíróság által alaptörvénnyel szembenállónak kimondott 15 százalékos csökkentéssel.

A kabinet egész sor adót és illetéket megemelt, miközben a 16 százalékos egységes adókulcs 10 százalékra történő leszorításáról tárgyal, a pénzügyi tárca vezetői viszont az egységes adókulcs teljes megszüntetését és a jövedelemarányos progresszív adórendszer bevezetését tartja szükségesnek, jöllehet Traian Basescu nemrégiben még határozottan állította, hogy e „forradalmi vívmányáról” lemondva a jobboldali kormánynak, sőt, magának az államfőnek is távoznia kellene. Minden képlékeny tehát, semmi sem biztos ebben az országban, amelynek vezetése szemmel láthatóan pánikba esett – és most még csak az adópolitika tekintetében megmutatókozó következtelenségekről volt szó. A következtelenségek következtében pedig a befektetők maguk is tanácstalanná válnak, de félő, hogy hamarosan – a józan ész tanácsára hallgatva – csomagolni kezdenek, és kivonulnak az országból. A pénzükekkel együtt, természetesen – ami a legfájdalmasabb lesz az országra nézve.

Román lapszemle

Az olasz állam által bejelentett adóamnesztia „áldozata” lett többek között Románia is, ugyanis a nálunk üzletelő mintegy ezer olasz állampolgár 200 millió, immár „kifehértett” eurót vitt ki az országból. (Gândul) ▶ Teljes karrierjére eltilthatták Adrian Mutut, ha a román labdarúgó nem fizeti meg volt foglalkoztatójának, a londoni Chelsea futballklubnak 17 millió eurós tartozását. (Evenimentul zilei) ▶ Osztrák pénzügyi szakértők számításai szerint a „romániai expatszektor” mintegy 40 milliárd lej megmozgatható tőkével rendelkezik. A 2.5 milliós emigráció évente 6-8 milliárd eurót küld vissza hazájába. (Capital)

Árvízzel felérő vízügyesek?

A Számvevőszék március 11-e és április 9-e között szűrőpróbaszerűen 17, a 2008. évi árvizeket követően átadott árvízvédelmi objektumnál vizsgálódott – valamennyinél súlyos rendellenességeket tapasztalt a közpénzek kezelésében.

Bogdán Tibor

▶ Az idei árvizek drámai pusztítása a szokatlanul heves és tartós esőzések mellett annak is betudható, hogy a Román Vizek Országos Ügykezelésének felelőtlensége miatt 2008-ban jelentős pénzek tűntek el a július–augusztusi áradások nyomán az árvízvédelemre kiutalt összegekből – állapította meg „dokumentációs jegyzékében” a Számvevőszék.

Túlbecsült károk

Két esztendővel ezelőtt az árvizek elsősorban a Tisza, a Szeret és a Prut mentén okoztak jelentős anyagi veszteséget. A Román Vizek Országos Ügykezelés akkor, az első fázisban 436 510 000 lejben állapította a károk helyreállításához szükséges összegeket. Ennek nyomán a kormány az első lépésben 33 300 000 lejt utalt ki a kabinet rendelkezésére álló intervenciók alapján és a környe-

zetvédelmi alaphoz, egyben sürgősségi eljárással 41 beruházási célpontot jelölt meg. A Román Vizek Országos Ügykezelésége ugyanakkor javaslatokat is tett a munkálatokat elvégző cégekre.

A 41 „sürgősségi beruházási célpontnál” végzett munkálatok ellenőrzése céljából a Számvevőszék most, március 11-e és április 9-e között szűrőpróbaszerűen 17 objektumnál vizsgálódott – valamennyinél súlyos rendellenességeket tapasztalt a közpénzek kezelése kapcsán. Legelső megállapításának megfelelően a Román Vizek Országos Ügykezelésége keretében működő Beruházási Igazgatóság által összeírt károk összege jóval meghaladta a nyomban az árvizek után összeállított jegyzőkönyvekben feltüntetett. A Prut egyik mellékfolyója, a Jijia esetében például a nem egészen másfél kilométeres szakaszon károsodott gát helyrehozására eredetileg 880 ezer lejt utaltak ki. Később már az igazgatóság

38 kilométeres károsodott gátszakaszról beszélt, és 17,6 millió lejt igényelt.

Nagyjából hasonlóképpen járt el Szamos–Tisza vízügyi igazgatóság is a Tisza Maramaros megyei, szaploncai szakaszának parterősítő munkálatainál is. Bár a helyi hatóságok 380 méteres átszakadásról tettek jelentést, aminek helyreállítási költségeit 510 ezer lejre becsülték, az igazgatósági illetékesek a környezetvédelmi tárcát 1200 méteres gátomláról és 11,87 millió lejes költségről tájékoztatták. Ugyancsak Maramaros megyét és a Tisza védőgátját illetően egy másik esetben a helybeli illetékesek által megállapított 240 méter hosszúságú átszakadt gátszakasz 590 ezer lejre értékelt javítási költségei helyett 2250 méteres szakaszról és 10,5 milliós javítási költségről beszéltek. Ennél jóval szerényebbek voltak a Szeret vízügyi igazgatóság illetékesei, akik a helyiek által a Suceava folyónál jelzett 250

méteres gátszakadást és 900 ezer lejes költséget mindössze 350 méterre és 2,1 millió lejre kerekítették fel.

Furcsa szerződések...

A vizsgálódás során a számvevőszéki illetékesek azt is feltárták, hogy számos törvénytelen követelést a helyreállítási munkákra kiválasztott cégekkel folytatott tárgyalások alkalmával is. Nem egy esetben olyan vállalatokkal tárgyaltak, amelyek korábban már enyhén szólva kétes minőségű munkákat végeztek a gáton. Ráadásul az ügykezelés egyetlen esetben sem követelte az elfuserált gátaknak az érintett cég költségére történő helyreállítását, jóllehet a szavatossági időket rendszerint 24 hónapban állapították meg. A számvevőszék konkrét esetként egyebek között a Szamos–Tisza vízügyi igazgatóság példáját említi meg, amely következetesen olyan „hagyományos” kivitelezőkkel dolgoztatott, mint a nagyváradai Repcon, a bukaresti Hidroconstructia és a marosvásárhelyi Socot, amelyekről soha nem kért bizonylatot szakértelműre, műszaki kapacitásukra, gaz-

dasági-pénzügyi helyzetükre vonatkozóan.

Emellett az említett igazgatóság, akárcsak a Prut vízügyi igazgatóság jóval nagyobb összegeket kért a helyreállításra, mint amennyi a helyi hatóságok kármegállapító jegyzőkönyveiben szerepelt. Más vízügyi igazgatóságok az árvíz színhelyétől távoli székhellyel rendelkező vállalatokkal kötött szerződéseket, ami valószínűtlené tette azt, hogy katasztrófaeset esetén gyorsan közbeavatkozhatnak és időben elvégezhetik az árvízvédelmi munkálatokat. Így jártak el például a Neamț megyei sagnai gátnál, ahol a Szeret vízügyi igazgatóság az avasújvárosi Lescaci kft-vel, a Iași megyei ráchiteni-i gátnál pedig a galaci Vega 93 kft-vel kötött szerződést.

...könnyelmű kifizetések

Számos rendellenességet találtak a számvevőszéki szakértők a munkálatok kifizetési módját illetően is. A munkák átvétele nem egyszer mindenféle észrevétel vagy javaslat nélkül történt a megrendelő részéről, a munkálatokat pedig gyakorlatilag még az átvétel előtt kifi-

zették, ami teljességgel törvénytelen volt, de sokszor a szerződések előírásaival is szemben állt. A Prut vízügyi igazgatóság 2008. december közepén fizetett, jóllehet a munkálatok átvételére csak január utolsó hetében került sor.

A kifizetéseket tanúsító számlákról a legtöbb esetben hiányzik a saját belső pénzügyi ellenőrzést tanúsító jóváhagyás, ami enyhén szólva is gyanakvásra ad okot a kifizetések törvényességének tekintetében, akárcsak az a tény, hogy a „különböző” fejezetnél sokszor a szerződés teljes értékének 10 százalékát is kitevő összegek szerepelnek, ráadásul mindenféle részletezés nélkül.

A kormány a 2008. évi árvízvédelmi munkák finanszírozására elkülönített összegeket a Botosani, Suceava, Iași, Neamț, Bacău, Galac és Maramaros megyei prefektusok által jóváhagyott összegű árvíz jelentések és a károkat feltüntető jegyzőkönyvek, valamint a Román Vizek Országos Ügykezeléségtől kapott tájékoztató alapján utalta ki – állapították meg végül a Számvevőszék illetékesei a végső következtetéseiket megelőző jegyzékben. ◀

Él-e, hal-e Ratko Mladics?

A hágai Nemzetközi Törvényszék főügyésze meg van győződve arról, hogy Ratko Mladics él. A szerb tábornok családja ezzel szemben szeretné halottnak nyilvánítani.

Gy. Z.

▶ A srebrenicai népirtás tizenötödik évfordulóján fellángolt a vita arról, hogy a háborús bűntett fő elkövetője, Ratko Mladics él-e, hal-e. Serge Brammertz ENSZ-főügyész a napokban New Yorkban azt nyilatkozta: a hágai Nemzetközi Törvényszék meggyőződése, hogy a boszniai szerbek egykori főparancsnoka továbbra is a Balkánon, de nem Szerbiában bujkál.

Szabadulni a „töröktől”

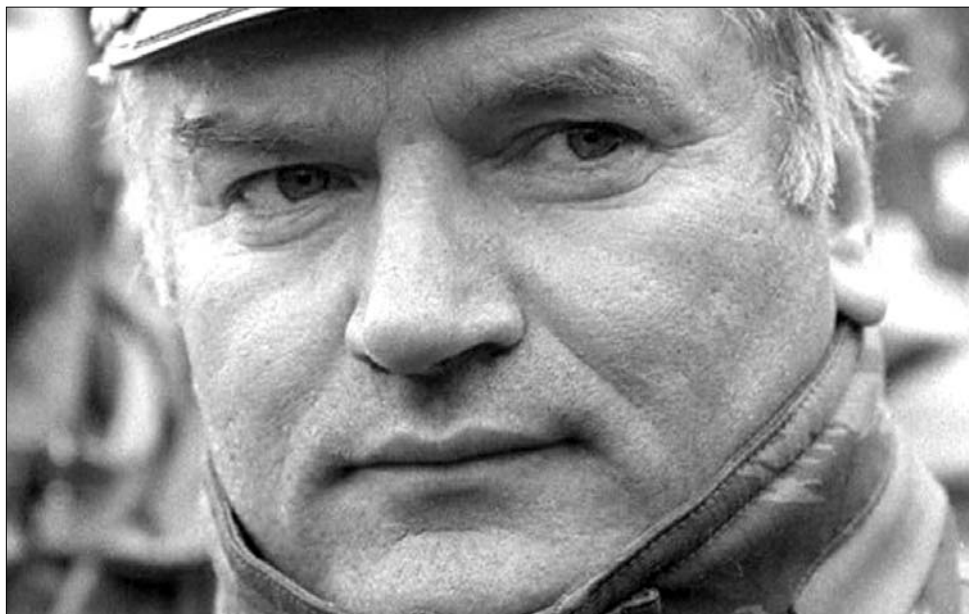
Az ENSZ Nemzetközi Törvényszéke, amelyet a volt Jugoszláviában elkövetett háborús bűnök kivizsgálására hoztak létre, a boszniai háború idején (1992–1995) lezajlott népirtással, háborús és emberiség elleni bűncselekményekkel vádolja Mladicsot. A vád szerint Szarajevó 44 hónapig tartó megszállása mintegy tízezer halottat követelt, és további nyolcezer srebrenicai áldozat élete is szárad a lelken. Háborús feljegyzéseiben háromezeröttszáz oldalon ír többször is Srebrenicáról, a népirtásra azonban egyetlen szót sem veszteget. Pedig a tömegvil-

kosságot nyilvánvalóan előre eltervezték: „Elérkezett a pillanat, hogy Srebrenicát öt-száz esztendő elteltével megszabadítsuk a törököktől” – mondta honfitársai szóhasználatával egy belgrádi tévéadó kamerájába, amikor csapatai elfoglalták a kelet-boszniai kisvárost.

A szerb tábornok a boszniai háború után Belgrádban élt, a később Hágába szállított, azóta elhunyt Szlobodan Milosevics rendszerének védernyője alatt, majd eltűnt a nyilvánosság szeme elől. Családja kérvényt nyújtott be egy belgrádi kerületi bíróságon elhunytá nyilvánítására; 2003 februárja óta nincs semmi nyoma – szól az indoklás. Szerbiában erre van lehetőség, ha valakinek öt esztendő át nem jutnak a nyomára – ha az illető már elmúlt hetven éves. Mladics azonban még csak a 68. esztendőjében jár, s a szerb nyomozók adatai szerint három évvel ezelőtt még követhető voltak a nyomai.

Váratlan házkutatás

A korábbi fő katonai vezető Belgrádban évekig katonai őrszolgálat kíséretében közlekedett, szívesen keresett föl

Ratko Mladics. Még a pillantása is gyilkos...

Fotó: archív

ismert éttermeket, és kedvenc labdarúgó csapatát, a Partizan Beograd mérkőzéseit látogatta, mielőtt bő hét esztendővel ezelőtt alamerült volna. A szerb parlament ugyanis 2002 áprilisában elfogadta azt a törvényt, amely lehetővé teszi saját állampolgárainak kiadatását is, Mladics tehát nem érezhette többé magát biztonságban belgrádi villájában. A jelek arról árulkodnak, hogy ezidőtájt különböző katonai létesítményekben rejtőzködött.

Bár a hatóságok megesküsznek, hogy „a nap huszonnégy órájában” azóta is folytatják a keresést, a hágai ügyészek szerint minden nyom hiányzik. Néha azonban látványos akciókra kerül

szor. A legutóbb például tegnapelőtt: mintegy tucatnyi álcázott kommandós tört be Mladics egykori belgrádi lakóházába, és kora délelőtt töviről hegyire át is kutatta. A látványos megmozdulás célja, hogy „elvágják pénzügyi és egyéb támogatásának forrásait” – közölte Vladimir Vukcsevics különleges államügyész. A tábornok családja már hat hasonló házkutatást átélte, legutóbb 2008 decemberében. Közben a rendőrség tavaly májusban a boszniai Bijeljínában, októberben pedig a vajdasági Újvidéken razzizott, és Mladics feltételezett segítőt őrizetbe is vették. Serge Brammertz csak január végén ismerte el: nincs mire alapozni, hogy

Mladics Szerbiában tartózkodik. A 2008 júliusában elfogott és kiadott Radovan Karadzicstól eltérően az utóbbi években Mladics semmilyen életjelet nem adott magáról. Az utolsó interjú 1999-ben készült vele. Valószínűleg támogatóik köre is eltér egymástól. Más kérdés, hogy a boszniai szerbek volt elnökét ugyanazok az emberek vették őrizetbe, akik korábban segítették.

Belgrádi találgatások

A belgrádi Blagoje Perovic utcában az egykori tábornok hatvankét esztendőse felesége, Boza lakik; a telekkönyv adatai szerint negyven éves fiúk, Darko üzleth-

lyiségeket tart fenn benne. A rendőrség a társasházban a többi lakást is átkutatta, és bár nem erősítették meg, az egyik orvosnál hetvenezer eurót találtak ismeretlen eredetű készpénzben. Az urológus, a tudományos akadémia tagja a Mladicshoz közelálló „Jugoszláv Baloldalhoz” tartozik. Bozától és Darkótól CD-eket, diszkeket, régi kazettákat és naplókat foglaltak le – közölte a család ügyvédje. A hágai körözött katonai nyugdíját 2005-ig egy hadnagy vette fel, és adta tovább a feleségnek és a fiúnak. Amit még biztosan tudni lehet: Mladics édesanyja 2003-ban, nyolcvanhárom évesen halt meg; lánya, Ana 1994-ben öngyilkosságot követett el.

A kedd hajnalban 6 óra körül megkezdett akció értelméről azóta is találgatnak Belgrádban. (Ha csak az nem szolgálhat rendőrségi taktikai okokból indokul, hogy Darko előző este tért vissza egy hosszabb külföldi utazásról.) Az időpont megválasztása mindenesetre több mint különös: egybeesik annak a hágai konferenciának a megkezdésével, amely a törvényszék jogkörével és a jugoszláv utódköz-társaságok igazságszolgáltatásának tanulságaival foglalkozik. Mladics volna az utolsó, akinek vizsgálatai fogásba kellene vonulnia Scheveningenbe. A jelenleg folyó tárgyalásokat legkésőbb 2014-ig le kell zárni. ◀

Lap-top

A nap címe. Henry Paul francia nagykövet: „Milyen válságellenes intézkedések?”, *Románia liberá.*

Né, Stolo! Felkavarta a vizeket a fejekben Sebastian Vlădescu pénzügyminiszter bejelentése az egységes adókulcs lehetséges felszámolásáról és a progresszív jövedelemadó bevezetéséről. (Pedig ez a megoldás, természetesen, a válság elhúzódása ellen, más kérdés, hogy mikorra kell időzíteni.) Az *Evenimentul zilei* ismerteti egy elfelejtett szakember, Theodor Stoiloan véleményét, aki élesen bírálta a pénzügyminisztert „megfontolatlan nyilatkozataiért”. Szegény Stolo tudhatná, hogy jobb egy megfontolatlan, de hasznos döntés, mint a megoldás megfontolt toszogatása...

Drága államunk. Az egyik tévé honlapján láttuk, hogy Romániában az állami egyetemek drágábbak, mint a magánegyetemek. Az állami költségvetésből támogatott legnagyobb tandíj évi 10 ezer lej, miközben a magánegyetemen nem haladja meg a 3500 lejt. Ráadásul mennyivel könnyebb oklevelet szerezni egy magánegyetemen (!) – persze lehet, hogy a különbözet ellenében.

Újabb beavatkozás belügyeinkbe. A *România liberă* megírja, hogy az Európai Szocialista Párt (PES) Romániában vendégeskedő főtítkára, Philip Cordery szerint „a jelenlegi román kormány megfelekedezt az állampolgárokról és elfelejtette, melyek a demokrácia alapjai. Romániának más kormányra és más jövőképre van szüksége...” Ha Cordery úr csak a nagyobbik kormánypártot vádolta volna, egyetértենék.

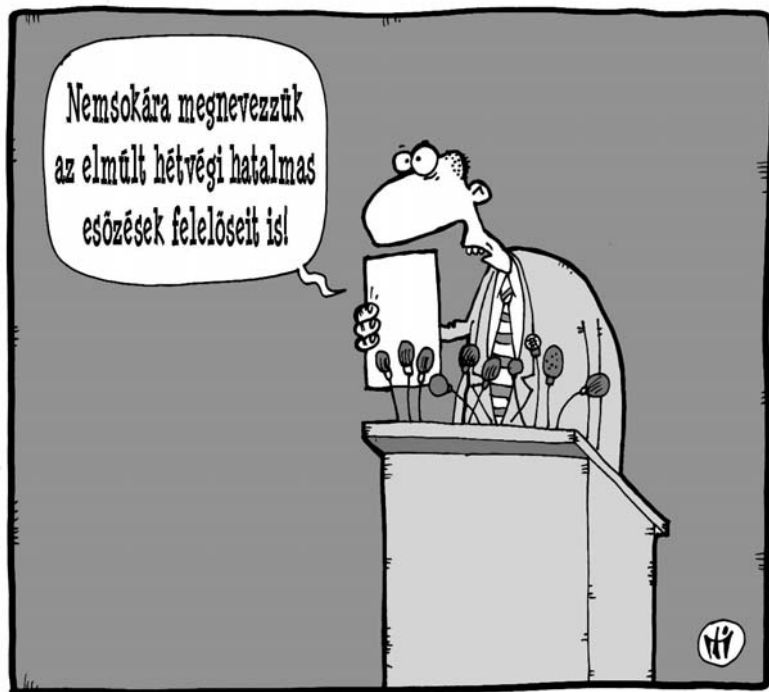
Ami szép, az szép. A *Jurnalul național*ból tisztára véletlenül megtudtuk, hogy Mircea Geoanának volt külügyminiszternek, volt pártelnöknek, volt államfő-jelöltnek, volt mindennek tegnap (ötvenkededik) születésnapja volt. Ennél többet ebből a hírből nem is tudtunk kihozni.

A nap álhíre. Felbátorodva saját merészségén, hogy ellentmondott főnökének (a TVA ügyében), Emil Boc azt mondta Traian Băsescunak, hogy mostantól már nem ő a kormány feje. – Höh-höh, hát ki? – kérdezte állítólag T. B. – Hát Vlădescu! – vágta oda még mindig merészen Boc.

Minden napra egy mondás

„Még sosem élt a világon ember, akinek másodszor is lehetősége nyílt volna első benyomást tenni.”
Cavett Robert

Valakinek szívni kell

Horváth István

V és W

Az és kötőszó jelzi, hogy nem az autómárkáról szólunk, pedig nyár közepe van, elengedhetnénk magunkat, beszélhetnénk autókról, fociról, nyaralásról. Nem is a felmelegedés következményeként elkönnyelhető katasztrófális évszak-átalakulásokról kívánunk értekezni, bár ez utóbbi benne van a pakliban, ha rosszkedvünk nyaráról tudósítunk. Idén nincs uborkaszезon. A politikusok nem mennek szabadságra, nyílt vagy fondorlatos módon egész nyáron azon dolgoznak, miként tudnának még több pénzt kivenni a dolgozók, alkalmazottak, nyugdíjasok zsebéből. Dübörög a világgazdasági válság, a tőzsdék mélyrepülésben, a benzínárak az egekben, a hitellel sújtottak a kétségbeesés szélén, és kis vidéki országok Európa hátsó udvarában globális kríziseket idéznek elő néhány meggondolatlan kijelentéssel. Hogy ők esetleg csődöt jelentenének, mert kezelhetetlen az adósságállomány, hazudtak a Világbanknak a hiányról, osztogattak, fosztogattak demokratikus felhatalmazással, s még egy kicsit időznének a hatalomban, ha valaki megfinanszírozná nekik a békekesség jegyében...

A két vé, a szimpla és a dupla a válság két grafikai modellje. A szimpla lenne az egyszerűbb, s ebben reménykedtünk mindeddig. A jólére és a fenntartható fejlődésre épített modell zuhan egy nagyot, volt már ilyen, átrendeződik a piac, meghalnak az életképtelenek, a túlélők ellenben sokkal kreatívabban és lendületesebben fölépítik az új modellt. Lenn vagyunk a gödör fenekén, innen már csak a kikapaszzkodás következhet. Ellenben a W-modell azt jelenti, hogy kicsit kapaszkodtunk fölé, elkezdtek megnyugodni a kedélyek, de újabb zuhanás jön, visszaesünk odáig, ahol a mélypontra voltunk, s csak azután következhet egy lassú kikapaszzkodás. Most éppen lefelé gyorsulunk. Avagy a dupla vé sem írja le pontosan a válság természetét, rövidtávú vigasz és remény. Szeretnénk hinni, hogy visszatérhetünk a jóléti modellhez, beindul a gépkocsigyártás, a húzóágazatok lendülettel töltik fel a kis- és nagyvállalkozásokat. Olyan megnyugtató, amikor egy modell megmondja, elhitheti velünk, hogy törvényszerűen jön vissza a jólét és a pazarlás.

Ehelyett elhúzódó válsaggal kell számolnunk, egy életforma és világmodell végén vagyunk. A Mexikói-öböl olajszenyvezése egy éven belül a Golf-áramlattal Európa partjainhoz is elér, az időjárás megmutatta, hogy emberi beavatkozás ide vagy oda, egy szélsőségesen csapadékos hónapra sem vagyunk felkészülve, nemhogy katasztrófákra.

A fejlődés és a világgazdaság felpörgése a legrosszabb, ami hosszú távon történhet velünk.

Krebsz János

Szent Ágoston vallomásai. Fordította D. Vass József

Bennünk a boldogság

Bizonyos, hogy a boldogság az emberiség vágyakozásának tárgya, s nincs ember, aki valami módon ne kívánna. Kérdés: honnan ismeri a vágyakozó emberiség? Láttá talán valahol és belé-szeretett?

Bizonyos továbbá, hogy a boldogság valami ismeretlen módon meg is van bennünk. (...)

A módot szeretném tudni, ahogyan az emberiség megismerte, s a fogalmat, amellyel tudomása van róla. Azt kutatom, emlékeztünkben van-e ez a fogalom, mert, ha ott volna, következne, hogy valamikor boldogok voltunk. Mindnyájan külön-külön-e, vagy az első emberben-e, aki aztán az első vétkét elkövette, s akitől valamennyien siralmas életre és halálra születtünk, - ezzel most nem törődöm; csak azt keresem, van-e nyoma emlékeztünkben a boldogságnak?

Mindenesetre tudjuk, mi az, másként nem szeretnők. Amint valaki e nevet kiejti, bevalljuk, hogy a szó mögött rejtőző valóságot mindannyian igen kívánjuk. A szó maga ugyan nem okozhat semmi gyönyörűséget. Ha ugyanis görög nyelvében ember latinul hallja, nem izgul, mert nem tudja, mi a jelentése; mi ellenben gyönyörködünk bennük, valamint a görög nyelvé is, ha görögül hallja. Az ugyanis, amit jelent, sem nem görög, sem nem latin, de görögök, latink s bárminő emberek egyformán vágyakoznak utána.

Következésképpen az egész emberiség ismeri, s ha valami közös nyelven meg lehetne kérdezni, akar-e boldog lenni, késedelem nélkül igennel felelne; - ami viszont csak úgy lehetséges, hogy a szó mögött rejtőző valóság bent van az emlékeztében.

SZELLEMI DÍZÉS

Autonómia, más szemmel

Vannak fogalmak (mindig is voltak), amelyek a sok használatától elkopnak, vagy éppenséggel annyira megtelnek tartalommal, hogy minden elfér bennük - ami ugyanaz. Az első csoportba tartozik manapság az ideológia. Többnyire csak politikát értenek rajta, illetve csupán balt vagy csupán jobbot, miközben éppenséggel a kettő keverékből alakul ki egy-egy párt vagy kormány szemlélete és gyakorlata (mert az ideológia eredetileg utóbbit is jelenti).

Egy másik sokat koptatott fogalom a jog, sőt az alkotmányjog köréből származik. A szerzett jog annyira kitágult, hogy lassan minden belefér: a nyugdíj és a fizetés értelemszerűen, a polgármester sógor vagy koma által kiutalt halastó-koncesszió, és újabbban - olvasom - a munkahely. Nem vagyok jogász, nem akarok okoskodni, de ez utóbbira volna egy ellenérvem. Vannak zseniális, bár talán ostoba emberek, akik egész életüket azzal töltötték, hogy a munkahelyteremtés és -megszűnés körülményeit és okait kutatták.

Szócs Levente

Persze, ha tudják,

hogy szerzett jogról van szó, ami mint olyan nem szűnhet meg, nem pazarolják értékes idejüket, bár akkor aligha botlanak bele egy-egy közgazdasági Nobel-díjba... Ott van aztán az autonómia - mindenki használja, senki sem érti. Én sokáig azt nem értettem, honnan ered a romániai magyar politikában az úgynevezett apró lépések politikájának bírálata, illetve miből fakad a lelkesedés az olyan radikális megoldások iránt, mint az autonómia kikiáltása, mígnem a mi-nap egy jegyzetet olvasva megvilágosodtam. Székely Ervin írása többek közt arról szólt, hogy a kormány alkotmányellenesen döntött a polgármesteri hivatalok alkalmazottainak létszámcsökkentéséről. A szerző két érvet sorakoztatott fel: elsőként a helyi közigazgatásról szóló 2001. évi 215-ös törvényt, amely kimondja, hogy „a helyi autonómia a megye, város, község, szervezésére, működésére, hatásköreire, feladataira és a településnek a törvény szerint járó erőforrásaival való gazdálkodásra vonatkozik”; másodjára az alaptörvény 120. cikke-

lyét, amely szentesíti a helyi autonómia elvét. Ez utóbbi érvet olvasva láttam át hirtelen, hogy csakis bizonyos sunyi politikusok megtorpanásain, alkudozásain stb. múltott, hogy ma, 2010-ben a Székelyföld nem autonóm. Vagy legalábbis egyesek így látják.

A szomorú igazság az, hogy az autonómia bárhol a világon csakis a törvények alapján és azok határain belül gyakorolható.

Ki kell ábrándítanom őket, az alaptörvény 120. cikkelye szerint Székelyföld máris autonóm. Más kérdés, hogy önrendelkezése meddig terjed területileg, pénzben és időben.

Tegyük fel, hogy 1993-ban Szász Jenőt vagy Tőkés Lászlót választják az RMDSZ elnökévé. A „hegyi beszéd” szerint ebben az esetben a szövetség nyilván csak nagyokat lép, nem torpan meg, és nem alkudozik. 2005 márciusában a Nagy Székely Nemzetgyűlést nem az autonómiaigény kinyilvánítására hívják össze, hanem az első regionális kormány megalakulását ünnepeleendő. Valóra válik a székely nép évszázados álma, mindörökké ámen. Azaz mégsem, mert az őszi ülészakon a bukaresti parlament törvényt fogad el, amely kimondja, hogy az áruforgalmi adó teljes mértékben, a szemé-

lyi jövedelemadó 98 százalékban a központi költségvetés bevételeit képezi. A széke-lyek egyik szeme sír...

A szomorú igazság az, hogy az autonómia bárhol a világon csakis a törvények alapján és azok határain belül gyakorolható. Természetesen a legtartósabb megoldás alkotmányba foglalni a kompetenciákat, amire nálunk csekély esély van. Tudom, hogy nem túl népszerű, de ez a valóság: a román politikai osztály sokkal haladóbb, mint „a nép”, amelyet vezet, emiatt okkal feltételezhető, hogy ha bárki az Alkotmány útján próbálna kiterjedt önrendelkezést biztosítani a Székelyföldnek, nagy többséggel leszavaznák. Az autonómiát tehát alighanem törvényben kell részletezni. A törvényeknek viszont van egy rossz tulajdonságuk: könnyen módosíthatók. Ebből következik, hogy az autonómiát nem lehet egyszer s mindenkorra kivívni, annak foka a mindenkori bukaresti magyar képvisellettől függ. Egyébként az éppen aktuális hatalom bármikor, bármennyit lefaraghat a helyi kompetenciákból, miközben akár meghagyja a székelyek regionális parlamentjét, kormányát - hadd ne vessen a másik szemük!

Röviden

Mától kötelező a lakásbiztosítás

Mától lép életbe az a törvény, amely lakásának biztosítására kötelez valamennyi román állampolgárt. A jogszabály szerint a lakástulajdonosoknak hat hónap áll a rendelkezésükre arra, hogy szerződést kössenek a Természeti Katasztrófák Elleni Biztosítások Csoportjánál (PAID). A csoportnak összesen 13 társaság a részvényese: Groupama, Astra, Uniqa, Generali, Ardaf, Euroins, Carpatica Asig, Grawe, Credit Europe, ABC Asigurari, Certasig, City Insurance és Platinum. A lakás típusának függvényében a biztosítás tíz, illetve húsz euróba kerül egy évre. A biztosítási szerződésnek tartalmaznia kell: a szerződő felek nevét/ elnevezését, lakóhelyét/székhelyét, a biztosított nevét, a lakás típusát és címét, a biztosítás értékét, a kötelező biztosítási díjat és ennek befizetési határidejét, a biztosítási szerződés érvényességének időtartamát. Aki a határidőig nem köt biztosítást, 500 lejes bírságra számíthat.

Elektronikus útdátó októbertől

Augusztustól vezették volna be az eddig használatos útdátó-matricák helyett az elektronikus rendszert, ám ez a lépés már csak októberre várható – jelentette be az Országos Útügyi Vállalat (CNADR). A CNADR 35,96 millió lejes szerződést kötött az elektronikus rendszert szolgáltató Novensys Corporation/UTI Systems-szel, ám a döntést egy konkurrens vállalat megfellebbezte, így a szerződés aláírására a vártnál később kerül sor. Emiatt, valamint a rendszer komplex mivoltából kifolyólag késik annak üzembe helyezése. Az új rendszer lehetővé teszi majd, hogy a kocsirendszámának leolvasásával kiderüljön, hol és mikor fizették ki az útdátót. A Szállítás- és Közlekedésügyi Minisztérium szerint az elektronikus útdátó-befizetési rendszer bevezetésével jóval nagyobb összeg folyna be az államkasszába, hiszen matricákat csak az útdátó-köteles autósok egyharmada vásárol.

Jelentősen növekedett a fizetési mérleg hiánya

Közel ötven (45,7) százalékkal 2,865 milliárd euróra növekedett az év első hónapjában Románia folyó fizetési mérlegének hiánya a tavalyi év hasonló időszakához képest, közölte kedden a Román Nemzeti Bank. Ennek felét fedezik az említett időszakban befolyt közvetlen külföldi befektetések, amelyek januártól júniusig érték az 1,433 milliárd eurót. A közép- és hosszútávú külföldi adósságállomány május 31-én 71,232 milliárd euró volt, a teljes külföldi adósságállomány 81,8 százaléka. Ez a tavalyi év vége óta 8,6 százalékkal emelkedett. A rövid lejáratú külföldi adósság május végén 15,82 milliárd euróra rúgott, amely szintén 8,6 százalékkal emelkedett 2009 óta.

Harmadával csökkentek a külföldi befektetések

Az idei év első öt hónapjában 31,5 százalékkal 1,433 milliárd euróra csökkent a Romániában eszközölt külföldi befektetések összértéke 2009 hasonló időszakához képest – közölte a jegybank. A közvetlen külföldi befektetések májusban szinte 300 millió eurót tettek ki, de áprilisban volt az elmúlt öt hónap csúcsa, akkor 381 millió euró érkezett. Januárban 302, februárban 164, márciusban pedig 288 millió eurónyi közvetlen befektetést eszközöltek. Az említett időszakban ezeknek a befektetéseknek a jelentős része, 1,2 milliárd euró tőkeberuházás volt, 228 millió euró pedig csoporton belüli hitelezésnek számít. Ezek a befektetések 50 százalékkal finanszírozták a folyó fizetési mérlegnek ebben a periódusban regisztrált, 2,865 milliárd eurós hiányát.

Harmincezer új autó lett a roncsból

A hivatalos adatok szerint az új személygépkocsikat vásárlók közül a Daciát keresték a legtöbben

Fotó: Kovács Zsolt

Cs. P. T.

► Mintegy harmincezer új személygépkocsi lett idén gazdára július 12-ig a roncsautó-program révén – közölte tegnap a Környezetvédelmi Alap (AFM) igazgatósága. A tájékoztatás szerint ebben az évben 160 ezer értékjegyet osztottak szét a roncsautókért cserébe, ezekből 158 550 került magán személyekhez, a többi cégeknek jutott, ami azt jelenti, hogy a cégek nemigen igyekeznek felújítani autóparkjaikat.

Az intézmény adatai szerint az új személygépkocsikat vásárlók közül a Daciát keresték a legtöbben. A mioveni-i gyár termékeiből 13 923 darab fogyott el roncs-

autós értékjegyek révén. Keresett márka volt az Opel/Chevrolet (4 456 darab), a Volkswagen/Audi (4 223) és a Renault (3080) is.

Az Autógyártók és Importőrök Szövetsége (APIA) adataira hivatkozva Borbély László környezetvédelmi miniszter már „eldicsékedte”, hogy Európa második legsikeresebb roncsautó-programját bonyolította le Románia az idei év első hónapjaiban. Bár az új autók eladásának tekintetében csupán tizenkilencedik helyen szerepel az ország európai viszonylatban, a kormányzati intézkedés segítségével lebonyolított vásárlások számát csak a britek tudták lekörözni. A Dacia idén 25 ezer gépkocsi eladását

reméli a roncsautó-programtól (melynek tíz százalékát tenné ki a Duster iránti kereslet) – ez majdnem fele annak az 50 ezres számnak, ahány új autó elkelt majd az intézkedés teljes futamideje alatt Borbély számításai szerint.

A pozitív mutatók dacára kevésbé biztató kilátásokat, az autók kereskedők tíz százalékának csődjét jósolta az autópárnak 2010-re Brent Valmar, az APIA alelnöke egy korábbi autópári konferencián. Szerinte az autópárák többé sosem süllyednek a 2009-es szintre, az ágazatnak azonban tavaly 115 ezres eladási szám helyett mindössze száz ezres forgalommal kell beélnie. ◀

Több pénzt hoz a nyugdíjadó

ÜMSZ

► Az államnak több bevétele származna abból, ha egységesen, 16 százalékkal megadóztatná a nyugdíjakat, mintha 15 százalékkal csökkentené a 350 lej feletti nyugdíjakat – számította ki a Gândul napilap. Eszerint az adóból 600 millió lej folyna be havonta, a csökkentésből 13,5 millió lej kevesebb. Jelenleg az állam havonta 60 millió lejt szed be az ezer lej meghaladó nyugdíjak 16 százalékos adójából, illetve annak az összegnek az adójából, amellyel az illető nyugdíj meghaladja az adómentes ezer lejt. Az 5,5 millió nyugdíjasból viszont nem egészen egymillió kap ezer lejnél nagyobb juttatást, és ezeknek is a 79,5 százaléka 1500 lejnél kevesebbet. A 350 lejt meghaladó nyugdíjak 15 százalékkal történő levágása 526,5 millió lejt hozt volna havonta az állam kasszájába, ehhez hozzáadva a jelenleg adóból befolyó 60 milliót 586,5 millió lej jön ki. A nyugdíjak egységes megadóztatása nemcsak jövedelmezőbb, hanem a levágással ellentétben még alkotmányos is, ahogy azt az Alkotmánybíróság egyik 2001-es döntése kimondja – írja a lap. A nyugdíjakra kivetett adót Traian Băsescu dobta be a köztudatba, de egyes kormánytagok is támogatják. Mihai Șeitan munkaügyi miniszter hétfőn azt mondta, így vissza lehetne térni a 19 százalékos áfához, és a lehetőséget a kormány jelenleg is elemzi. Boc a viszont vasárnap kizárta lehetőséget, mondván: a nyugdíjadó nem biztosítana elegendő bevételt. Sebastian Vlădescu pénzügyminiszter a Ziarul Financiar keddi számában szintén gazdaságilag elhibázott lépésnek tartja az áfaemlést, és inkább a nyugdíjak megadóztatását támogatja. ◀

„Progresszíven” bírálják Vlădescut

ÜMSZ

► Nem csak a politikusok egy részében, hanem a hazai vállalkozói szférában is megütöztetést keltett a pénzügyminiszternek az az elképzelése, hogy a jövő év elejétől a jelenleg alkalmazott 16 százalékos egységes adókulcs helyett a jövedelmeket progresszív módon adóztassák meg. Sebastian Vlădescu állásfoglalása a gazdasági szakembereket is megosztja.

Oda a kiszámíthatóság?

Több hazai üzletember úgy véli, hogy ez az intézkedés csökkentené a vállalatok alkalmazási kedvét, sok céget adócsalásra serkentene, ráadásul tovább csökkenne a lakossági fogyasztás, ami lehetetlenné tenné a gazdaság fellendülését. „Szerintem az egységes adókulcs és a munkatermelékenység szinonimák. A termeléssel foglalkozó cégeknek nagyon jól jött az adózásnak ez a válfaja, mert a hatékony alkalmazottaikat jobban megfizethették” – vélekedett az egyik gazdasági szaklapnak Dan Șucu, a Mobexpert cégcsoport fő részvényese. A vállalkozó szerint az egységes adókulcs „az utóbbi tíz év szinte egyetlen

intelligens kormányzati intézkedése volt”.

A román-német kereskedelmi kamara is indokolatlannak tartja az adópolitika megváltoztatását. „A romániai befektetői környezet leromlásához vezetne egy ilyen intézkedés. Ráadásul az egységes adókulcs révén nem folyna be az eddiginél több pénz az államkasszába, csupán bonyolódik az adóbehajtás” – áll a kamara közleményében.

„Nem természetes, hogy az a személy, aki többet dolgozik, arányosan többet fizessen az államnak. Azt sem természetes, hogy a kormány játszadozzon a vállalkozók idegeivel. Az elmúlt években az egységes adókulcs volt azon kevés stabil paraméterek egyike, amelyekre alapoztuk üzleti terveinket” – mondta Daniel Negrescu, a Murfatlar cég arcúlatáért felelős menedzser.

A pénzügyi tanácsadók sem rajonganak a progresszív adóztatás bevezetéséért. „Ha a kormány mindenképpen a bevételeit akarja növelni, akkor emeljen az egységes adókulcsra, de ne bonyolítsa az adórendszert. A progresszív adóztatás költséges adminisztráció munkával jár, a cégek és az egyszerű adófizetők is csak kárát látják” – vélekedett Alex Milcev, az

Ernst & Young tanácsadói cég munkatársa.

Bogdan Baltazar pénzügyi tanácsadó „a valóságtól elrugaszkodottnak” tartja a pénzügyminiszter elképzeléseit. „Az egységes adókulcsnak jó hatásai voltak a gazdaságra. Kiszámíthatóságot nyújtott a befektetőknek, ami nagyon fontos. A progresszív adóztatás csupán elriasztaná a beruházókat” – jelentette ki a szakember.

Preda: Boc gyáva

Nem csillapodtak Vlădescu kijelentésének politikai hullámai sem. A kormányzó Demokrata-Liberális Párt alelnöke, Cezar Preda szerint a miniszterelnöknek menesztenie kellett volna Sebastian Vlădescut „felelőtlen” kijelentései miatt. „Sajnos Emi Boc ezt nem tudja megtenni, mert fél. Nem tudom mitől tart” – jelentette ki a politikus.

Mint ismert, kedden a pénzügyminisztert Emil Boc alapos „fejmosásban” részesített amatt, hogy a kormányban még meg sem vitattott és el nem döntött intézkedést önkényes módon vetítette előre. A kormányfő nem rejtette véka alá ingerültségét beosztottja nyilatkozata miatt. A sajtónak adott nyilatkozata

Bogdan Baltazar pénzügyi tanácsadó

tában leszögezte: Vlădescu mindenfajta felhatalmazás nélkül, saját nevében nyilatkozott, miközben erről nem született még semmiféle döntés a kormányban. Utalt arra is, hogy a tárca vezető „mandátumával játszik”. Egyben nyilvánosan felhívta minden miniszterének a figyelmét arra, hogy számukra tilos közbeszéd tárgyává tenni bármilyen témát vagy elképzelést, amelyet a kormányon belül még nem vizsgáltak meg, és amelyről nem döntöttek. ◀

Újra vízkrízis Vásárhelyen

Antal Erika

► Tegnap újból melegvíz nélkül maradt Marosvásárhely, mert az E.On Gaz földgázszolgáltató vállalat elzárta a gázcsapokat az Energomur által működtetett kazánházakban. Bauer Andrea, az Energomur igazgatója sajtóközleményben tájékoztatta az újságírókat arról, hogy több ezer ember marad a napokban melegvíz nélkül. A fejlemény azért lepte meg és háborította fel a város lakosságát, mert az E.On Gaz, annak ellenére zárta el a gázcsapokat a lakónegyed kazánházaknál, hogy június 29-én elfogadta a marosvásárhelyi tanács döntését és aláírta a kifizetések átutemezésére vonatkozó újabb egyezményt. „Olyan egyezményről van szó, amely a gázszolgáltató vállalat javaslatára született” – hangsúlyozta a hőszolgáltató vállalat vezetője. Az új kifizetési egyezmény szerint az adóssághalmányt – mintegy 16,5 millió lejt és az 1,6 millió lejes kamatot – 2010. szeptember 15-ig kellene törleszteni az E.On Gaz Románia felé, a drasztikus intézkedést tehát nem indokolja a fizetési késedelem. Az E.On Gaz azzal magyarázta népszerűtlen intézkedését, hogy az Energomur nem tartotta be a 2009-ben kötött, az adósságok törlesztésére vonatkozó egyezményt. A továbbiakban az Energomur folytatja azokat az intézkedéseket, amelyek megteremtik a szükséges feltételeket az új kifizetési egyezmény érvénybelépéséhez, illetve ahhoz, hogy az E.On Gaz Románia újrakezdje a kazánházak gázellátását. Marosvásárhelyen az idén már több alkalommal is melegvíz nélkül maradtak azok a lakók, akik még mindig az Energomur által szolgáltatott melegvizet és fűtést használják. ◀

Eső után... árvízvédelem

Kovács Zsolt

► Ha sikerül a politikai elmentéseken felülemelkedni, új és hatékony árvízvédelmi stratégiája lehet Romániának – jelentette be Borbély László környezetvédelmi és erdészeti miniszter, miután egyeztetett a szaktárca korábbi vezetőivel és az országos vízügyi hatóságok munkatársaival. A bejelentésre azután került sor, hogy több civil és szakmai szervezet is felvetette: az ideai áradások jelentős részben a szakszerűtlenül kiépített és fenntartott árvízvédelmi rendszerek miatt következtek be, és nagyságrendekkel kisebb károkat okozott volna az áradássorozat, ha nem súlyosítja a természeti csapást emberi mulasztás.

Megadni a víznek, ami a vízé

A Természetvédelmi Világalap (WWF) például arra figyelmeztetett: a Duna árterét kisajátították az emberek, illegális építkezések, indokolatlanul kiterjesztett agrárterületek nehezítik a szakszerű vízgazdálkodást. A WWF hazai képviselete holland mintára folyórehabilitációs programot sürget, és azt kéri a kormánytól, 2015-ig állítsák helyre a hazai folyók ártereit. Hollandiában ilyen programot 1993-ban kezdeményezett a kormány, miután nyilvánvalóvá vált, hogy az árvízvédelmi rendszerek tovább nem terhelhetők.

A hazai környezetvédelmi tárca olyan megoldást szorgalmaz, amely túl nyúlik a jelenlegi kormányzati cikluson, ezért is vettek részt a stratégiai megbeszélésen a hazai környezetpolitika ismert szereplői. A vízügyi szakemberek több mint egy éve dolgoznak Románia országos árvízvédelmi stratégi-

áján – figyelmeztetett a kezdeményezéssel kapcsolatban a környezetvédelmi miniszter. Borbély kiemelte: olyan rövid, közép- és hosszútávú programról van szó, amelynek elsődleges célja a vízgazdálkodással és árvízvédelemmel kapcsolatos intézmények stratégiai értékű meg erősítése, a hidrológiai infrastruktúra befektetéseinek rangsorolása, az elvégzett, illetve jövőbeli munkálatok elvégzéséhez szükséges pénzalapok előteremtése, a szakemberek további képzése. „A vízgazdálkodás, az árvízvédelem olyan problémakörök, amelyek orvoslása érdekében nekünk, jelenlegi és volt környezetvédelmi minisztereknek félre kell tennünk a politikai pártok közötti versengést. A közeljövőben több ilyen tanácskozással szervezést szorgalmazom” – nyilatkozta Borbély László.

Helyi és országos összefogás

Az árvízvédelmi stratégia kidolgozása nem csak azokban a megyékben – az ország keleti, délkeleti régióiban – fontos, ahol szinte évente ismétlődnek az áradások. Az idén Hargita és Kovászna megyében is olyan súlyos károkat okozott a víz, hogy egyértelművé vált: térségi összefogás nélkül folyamatos a veszélyhelyzet. Sepsiszentgyörgyöt például két hét alatt többször is elborította a víz, a helyi önkormányzat hétszáz ezer lejes alapot különített el a kárrendezésre. A legnagyobb összeget Sepsiszentgyörgy és Bölön kapja, egyenként 50 ezer lejt, míg Kovászna, Barót, Bardóc, Bărkány, Bodok, Illyefalva, Málnás, Nagybaton, Réty, Torja, Uzon és

Zabola is kap legkevesebb 20 ezer lejt.

Tamás Sándor szerint ezeket az összegeket az önkormányzatok a megrongálódott közintézményekre fordíthatják. A Kovászna megyei tanácselnök elmondta, a Kovászna Megyei Vízgazdálkodási Hivatallal közösen a kormányhoz előterjesztették a sürgős árvízvédelmi munkálatok listáját. Háromszéken 9 helyszínen kellene azonnali beavatkozás: Kászon, Barót, Gelence, Páva, Kovászna, Nagypatak, Dobolló, Deben és a Feketeügy medrét kellene szabályozni. A munkálatok összértéke meghaladja a 100 millió lejt. Az azonban, hogy miként következtek be a sorozatos katasztrófák, további vizsgálat tárgya, a helyi illetékesek azonban szintén a közös stratégia kidolgoz-

sát és alkalmazását szorgalmazták. Antal Árpád sepsiszentgyörgyi polgármester sajtótájékoztatóján bejelentette: bizottságot hoznak létre, amely javaslatot tesz a városi árvízvédelmi rendszer kialakítására.

Elismerik a hanyagságot

A miértekkel kapcsolatban az előljáró lapunknak elmondta: az elmúlt időszak áradásai egyrészt azért következtek be, mert több évtizede elhanyagolták munkálatokat, amit két év alatt nem lehetett megoldani. „Elismerem, lehetett volna többet tenni például a patakmeder takarításáért, de a nagy probléma ezzel nem oldódott volna meg” – mondta a polgármester, aki szerint olyan természeti jelenségek következtek be, amilyenekkel még nem találkozott. Például az elmúlt időszakban megtörtént, hogy négyzetméterenként 34 liter víz 50 perc alatt zúdult a háromszéki megyeszékhelyre, és közel 100 ezer köbméter víz gyűlt fel a város feletti víztározóban.

A szakadással fenyegető gátat átszakították, hogy a következő felhőszakadáskor ne ismétlődjön meg a nehezen elhárítható veszélyhelyzet, de így is megtörténhet, hogy a megduzzadt Szemerja pataka kilép a medréről és elárasztja a házakat. A polgármester szerint a város csatornázása sem bírja meg az ekkora vízmennyiséget, mert nem ekkorára volt tervezve. Számítások szerint a város 230 utcáját ellátó csatornarendszer áttervezése és kivitelezése mintegy 300 millió euróba kerülne, ennyi pénzre erre a célra pedig soha nem lesz a városnak. ◀

Az áradások a szakszerűtlenül kiépített árvízvédelmi rendszerek miatt következtek be Fotó: ÚMSZ/archív

Orvosok, hátrányban

ÚMSZ

► A községében szolgálatot teljesítő orvosok hátrányos helyzetére hívta fel a figyelmet tegnapi nyilatkozatában Dan Peretianu, az Orvoskamárák Szövetségének elnöke. A szakmai képviselő elnöke úgy véli, a közszférát érintő megszorító intézkedések rendkívül ellentmondásos helyzetet teremtenek a hazai egészségügyben, ugyanis a magánszférában dolgozó szakemberek már a bércsökkenés előtt is nagyságrendekkel többet keresnek közalkalmazott kollégáiknál. Peretianu hangsúlyozta: hamarosan elnéptelenedhetnek az állami kórházak, járóbeteg rendelők, laboratóriumok. Az alacsony fizetések miatt ugyanis elvándorolnak a községében alkalmazott orvosok, a távozókat pedig felszippantja a magánszférában, ez pedig azt je-

lenti, hogy a betegek egyre többet fizetnek azokért a szolgáltatásokért, amelyek a társadalombiztosítás alapján járna a szerződéses viszonyban lévőeknek. Továbbá várhatóan az eddigieknél is magasabb lesz a külföldre távozó orvosok aránya – kongatta meg a vészharangot a kamaraelnök, aki szerint az is gondot jelent, hogy egyre több fiatal rendelkezik orvosi diplomával. Az ország lakosságának számára nyárhoz képest nagyságrendekkel több orvos végez a hazai egyetemeken évente, mint a nyugati országokban. Romániában évente hatezer orvos diplomát, a hatvanmillió franciaországban 6500, a hetven millió lakossal rendelkező Nagy-Britanniában pedig hétézer. A végzősök fele jut csupán álláshoz, a hazai egyetemek tehát „fölöslegesen” biztosítják a rendkívül költséges képzést. ◀

Érettségi botrány egy kolozsvári iskolában

Munkatársunktól

► A kolozsári ügyészség elrendelte a helyi Edmond Nicolau Elméleti Líceum két munkatársának a letartóztatását. Ioan Rus igazgatót és Ioan Văidăhăzan aligazgatót azzal gyanúsítják, hogy közülük van az ideai érettségi egyik legnagyobb felháborodást kiváltó botrányához: az Alexandru Borza Iskola csoportban, ott ahol a két gyanúsított szolgálatot teljesített az ellenőrző bizottság 42 egyforma román írásbeli dolgozatot talált, amelyek nemcsak feltűnően hasonlítanak egymásra, de a diákok által ejtett hibák is ugyanazok voltak. A visszaélés leleplezése után azonnal vizsgálatot indított a megyei tanfelügyelőség,

amely jelezte, amint azonosítják az elkövetőket, eljárást is indítanak ellenük. Az előzetes letartóztatásba helyezett igazgató és aligazgató panasszal élt az eljárás ellen: egyik 29, másik 20 napos előzetes letartóztatásban van. A hatóságok szerint azért van szükség az előzetes letartóztatásra, hogy a nyomozati munka zavartalanul folyhasson. Az ügyvel kapcsolatban megszólalt Daniel Funeriu, az oktatási tárca vezetője is, aki a legszigorúbb eljárást szorgalmazta az érettségi csalásokat érintően. Szakértők szerint az ideai meglepően rossz érettségi eredményeknek az az egyik magyarázata, hogy a szaktárca „nulla toleranciát” hirdetett minden csalási kísérlettel szemben. A kolozsvári eset-

hez hasonló visszaélések több megyében is sor kerültek, érintett többek között Vaslui, Fehér és Hunyad megye is, de úgy tűnik, hogy Kolozsváron működik a leggyorsabban az igazságszolgáltatás. Azt a 42 diákot, akiknek a dolgozata fennakadt az ellenőrzésen kizárták az ideai érettségiről, a letartóztatottak további sorsáról a kolozsvári törvényes dönt. Az eljárás gyorsaságát jelzi, hogy a két évvel korábban Galac és Vrancea megyékben elkövetett érettségi csalások ügyében még csak most tett feljelentést az illetékes hatóság. A 2008-as botrányban 21 gyanúsított ellen emeltek vádat, érintett több pedagógus, iskolaigazgató, önkormányzati vezető és alkalmazott is. ◀

Alkoholista – hét évesen

► Alkoholmérgezéssel került kórházba egy hét éves kisfiú, a Conțești községből származó gyermek szülei arra lettek figyelmesek, hogy fiúk ájultan fekszik, többszöri próbálkozás után sem sikerül öntudatra ébreszteni. A mentőszolgálat helyszínre siető munkatársai megállapították, hogy az eszméletvesztést nagymértékű alkoholfogyasztás okozta. A fiú vélhetőleg nem először nyúlt az üveghez. A kiskorú szerdán vitték be rokonai a tárgoviței sürgősségi kórházba. A Dâmbovița megyei esettel kapcsolatban az országos gyermekvédelmi hatóság szakemberei figyelmeztettek: nem egyedi esetről van szó, Romániában egyre több fiatal és gyermekkorú fogyaszt – sokszor a szülők tudtával – alkohol tartalmú italt, ezért fokozott odafigyelésre van szükség. ◀

▶ Röviden

Még lehet jelentkezni a film.dokra

Július 31-ig lehet még nevezni a Film.dok VI. magyar–román dokumentumfilm fesztiválra. A szeptember végén, egy év kényeszerű kihagyás után, Csíkszeredában megrendezett szemle célja a magyar és a román, tágabban a közép-kelet-európai filmes és televíziós szakemberek közötti szorosabb emberi és munkakapcsolat kialakítása. A fesztiválon a kor megújuló formanyelvén szóló, ugyanakkor a közönség széleskörű érdeklődésére számot tartó dokumentumfilmeket mutatnak be. A szervezők a szemlén és az információs vetítéseken bemutatott dokumentumfilmeket, akár csak a fesztivál kulturális – irodalmi, zenei – kísérőrendezvényeit, a szakmai találkozókot, a kerekasztal-beszélgetéseket webkamerával a szélesebb közönség számára is elérhetővé teszik.

Szatmári művészek lengyelországi kiállítása

Ilyés Gyula Szatmárnémeti polgármestere nyitja meg ma délután a lengyelországi Rzeszowban huszonöt szatmári képzőművész – köztük Erdei István szobrász, Múhi Sándor grafikus, Ion Sasu, Nyíri Zoltán és Radu Ciobanu festők – kiállítását. A lengyel testvérváros már a jövő héten vizionozza a tárlatot, a huszonöt ottani művész szatmári kiállítását a helyi polgármester, Tadeusz Ferenc nyitja meg július 19-én a Szamos-parti településen.

Református magyar prédikáció Dubayban

Már olyan sok magyar dolgozik Dubayban, hogy történelmi egyházaink az ottaniak lelki igényeire is kell gondoljanak. Korda Zoltán, a szatmárnémeti Lános-templom főlelkésze a korábbi években elsősorban a nyugat-európai magyar szörványba küldte el a világhálón vasárnapi igehirdéseit, újabban távolabbi országokban is igénylik. Mint az ÚMSZ-nek elmondta, legutóbb Dubayból kérték meg, hogy hetente hozzájuk is továbbítsa prédikációját. A dúsgazdag emirátusban egy 140 fős (jórészt szilágyságiakból és szatmáriakból alkotott) református közösség jött össze, melynek tagjai vasárnaponként külön gyülekezeti termükben hallgatják Korda prédikációját.

A virágok ünnepe Debrecenben

A karnevál egy egész hetes fiesztát jelent Debrecenben, de ebben az évben is „kinyílnak a város kapui” és más helyszínen is megcsodálható néhány pompás virágkocsi, írja a *kultura.hu*. Tavaly bemutatkozott a Virágkarnevál kabaláfigurája Bilola, aki egy búbjajos kis virág. Gyakran lehet majd vele találkozni Debrecen utcáin, és ezentúl a virágkarnevál állandó szereplője. A július 15-18-i egri Végvári Vigasságok programját két virágkocsi is színesíti a Dobó téren. A Régi Városháza udvarán egy különleges kert, a Tündérekert várja az érdeklődőket. Augusztus 16-a és 21-e között manók, koboldok, tündérek és sok-sok érdekesség ejti rabul a kertbe látogatókat. A Baltazár Dezső tér Lurkó ligetté változik, ahol a gyerekekért szól majd minden.

„Időkapszula” a templomtoronyban

A homoródszentlászlói református templom úgynevezett toronygömbjében egy olyan üveget találtak, amely régi, az Osztrák–Magyar Monarchia idejéből származó bankjegyeket és egy 11 oldalas, kézzel írott dokumentumot tartalmazott, adja hírül a *szekelyhon.ro*. A szekelyudvarhelyi Haáz Rezső Múzeum munkatársa, Miklós Zoltán az *Udvarhelyi híradónak* elmondta, a protestáns templomok sajátosságai, hogy az elődök ilyen formában is üzennek az utókornak – ez egy bevett szokás volt Erdélyben, főleg a 19. században.

Jövő ősze elkészül a Nemzeti Könyvtár

A Nemzeti Könyvtár egyfajta multikulturális központ szerepét fogja betölteni, amint elkészül

Fotó: Tofán Levente

Hatszáz munkás dolgozik jelenleg is azon, hogy a bukaresti, Unirii sugárúti épület-monstrum új, korszerű eszközökkel felszerelt Nemzeti Könyvtár lehessen.

ÚMSZ

▶ A tervek szerint jövő ősze készül el az épület, amelynek építésében 2008-ig nem történt jelentős előrelépés. Az eredeti, 1986-os terveket 2006-ban vizsgálták felül és a kulturális mi-

nisztérium úgy döntött, hogy az épületet Nemzeti Könyvtárrá és Kulturális Központtá alakíttatja. Ehhez a „kulturcentrumhoz” a könyvtár-részleg mellett kiállítóterek, kávézó, étterem is fognak tartozni, az intézményben dolgozó ezer alkalmazott gyer-

mekének óvodát is kialakítanak és ide költözik be a 2011-es iskolai év kezdetekor közel 12 millió kötet is. A Nemzeti Könyvtár építését még a Ceaușescu idejében elkezdték, építészeti szempontból a klasszikus formák mellett a szocialista architektúra jellegű magán viseli. A felhúzott épületrészek húsz évig heverték parlagon, többnyire horrorfilmek forgatásának helyszínként funkcionált, illetve a grafittik, falfirkák készítőinek volt tökéletes felület. ◀

Ritka kincs Isztambulban

MTI

▶ Szeptember 5-ig tekinthető meg az idei év egyik Európai Kulturális Fővárosában, Isztambulban a *Legendás Isztambul – Byzantiontól Istanbulig: Egy főváros 8000 éve* címmel rendezett nagyszabású kiállítás a Sakip Sabanci Múzeumban. Törökország mellett 14 európai ország gyűjteményeiből, több mint 500 válogatott műtárgy mutatja be a város történetét a kezdetektől napjainkig. Az ELTE Egyetemi Könyvtár egyik ritka kódexét (Cod. Ital. 3) kölcsönözte a kiállításra. A XIV. századi pergamenkódex igazi különlegessége nem annyira az ókori szerzők műveinek olasz fordítású kivonatait tartalmazó szövege, mint inkább az utolsó oldalon található tollrajz, melyet Nymphirius készített nem sokkal Konstantinápoly 1453. évi eleste előtt, és amely egyedülként őrizte meg az egykor a Hagia Sophia mellett álló konstantinápolyi Augustaionon egy oszlop tetejére 543-ban emelt Justinianus-bronzszobor pontos mását. További érdekesség, hogy a kötet egyike annak a 35 kódexnek, melyet 1877-ben II. Abdülhamid török szultán az 1526-ban Budáról zsákmányoltak feltételezett kötetek közül az Egyetemi Könyvtárnak adományozott, a pesti egyetemi ifjúság iránti tisztelete és hálája jeléül. ◀

Feléléstett Anna-napi mulatság

Anna-napi mulatságot szervez július 23-án Marosvásárhelyen a Black Lord vendéglőben a Lórántffy Zsuzsanna Kulturális Egyesület. A bált hagyományteremtő, illetve egy korábbi társasági esemény felelevenítésének szándékával tartják.

Antal Erika

▶ Incze Vanda, a Lórántffy Zsuzsanna Kulturális Egyesület alelnöke lapunknak elmondta, Marosvásárhelyen a rendszerváltást követően a Zsuzsa-bált és a Bethlen Kata-bált szokták meg-

szervezni, az Anna-naphoz kötődő mulatságot először hirdetik meg. Mivel a megnevezést korábban már levédtek a balatonfürediek, a marosvásárhelyi az Anna-napi mulatság nevet kapta. A szervezők abban a reményben vágtak bele a bált megszervezésé-

be, hogy az sikeres lesz, pozitívan viszonyulnak hozzá a marosvásárhelyiek. A műsortervben szerepel az első bálzóók bemutatása, a bál-királynő és udvarhölgyeinek a megválasztása. A jó hangulatról Róza Rudolf és zenekara gondoskodik, a műsorvezető Kilyén Ilka lesz.

A szervezők a belépőközből és a tombolából begyűlt összeget egy árvízújtotta település támogatására fordítják.

A bál fővédnöke Frunda György szenátor és felesége dr. Mártha Orsolya lesz, a bálanya Lokodi Edit Emőke, a Maros megyei tanács elnöke. ◀

A balatonfüredi Anna-bál mintájára rendezik meg először az Anna-napi mulatságot Vásárhelyen

Fotó: MTI

Újrahasznosított mesehagyomány

ÚMSZ

▶ A környezettudatosságot és a hagyományok újbóli felfedezését kívánja elősegíteni az Újrahasznosított Mesék nevet viselő kulturális mozgalom. A szervezők célja, hogy a fiatalokhoz közel hozzák szellemi, környezeti és kulturális értékeiket, mert úgy vélik ez a környezettudatos ember cselekedeteinek erkölcsi „üzemanyaga”. A szervezők, az EU Oktatásügyi és Kulturális Főigazgatósága és az Erdélyi Magyarok Egyesülete közleményében fejtik ki, hogy egy az Európai Unió által támogatott eseménnyel van szó, amely a Fiatalok Lendületben Program keretében valósul meg, mely a magyarországi és a határon túli fiatal magyar művészek számára nyújt alkotási, alternatív továbbképzési és megjelenési lehetőséget. A divatversenyre 25 év alatti fiatalok díjmentesen nevezhetnek be, de a 25 éven felüliek is bemutatkozhatnak augusztus 25-én, a budapesti Iparművészeti Múzeumban tartandó gyermekruha divatbemutatón, amelyet Tündérország témában hirdettek meg. A budapesti rendezvény keretében szakmai workshopok is lesznek zene, fotó és újrahasznosított divat témában. Az Iparművészeti Múzeumban szabad foglalkozásokra várják a gyerekeket, itt hulladék anyagokból készítenek tündérekhez illő kiegészítőket, a Néprajzi Múzeumban a magyar mintavilágot és szimbólumokat ismerhetik meg a résztvevők, a Hagyományok házában az intézmény működésébe nyerhetnek betekintést az érdeklődők. ◀

Francia sajtórészvét

Rövid összeállítást sugárzott kedd este a francia *France24* tévécsatorna Románia védelmi stratégiájának tervezetéről, amelyet a román sajtó is a sajtószabadság kerékkötőjeként emleget.

F. I.

„Hatalmas felháborodás-hullámot keltett a romániai sajtóban az a tény, hogy a román kormány nemzetbiztonságot veszélyeztető tényezőként tartja nyilván a sajtót” – állapítja meg a *France24* tévécsatorna riportja. A hírt átvették a francia lapok is, melyek egyaránt negatívan véleményezték a védelmi stratégia vonatkozó pontjait.

Rettegnek a sajtósok

A körülbelül kilenc perces francia tévéadást kísérő kom-

mentár szerint az újságírók azért tiltakoznak a védelmi stratégia egyes pontjai ellen, mert az ország köztudatában még él a kommunizmus cenzúrárendszerének emléke, és a sajtósok rettegnek attól, hogy visszatérhetnek a korábbi állapotok. Ha ugyanis a nemzetbiztonsági törvények e stratégia alapján szülnének meg, az veszélyeztetné a sajtószabadságot. „A szólásszabadságot nem szabadna úgy korlátozni, mint ahogy ezt a kommunista diktatúra alatt tették” – figyelmeztet a *France24*.

A televízió kisriportja röviden ismerteti a román kormány elle-

ni tüntetések, tömeges tiltakozások gazdasági és politikai okait, és kifejti azt is, hogy „Románia elnöke, ahelyett, hogy a korrupciót támogatta volna, egy sokkal sérülékenyebb ellenfelet, és pedig a sajtót vette célba, viszont a sajtószabadság korlátozását a legtöbben úgy értelmezik, mint a kommunista cenzúrához való visszatérés egyik fontos lépését”. Az *France24* összeállítása azzal zárul, hogy „egy potenciális diktatúra bevezetését csak parlament tudná meggátolni, amely kellene mozgósítsa az igazi demokrácia minden eszközét ahhoz, hogy megakadályozza ezt az ideológiai visszacsúszást.”

„Szajkosarat a sajtóra”

Az internetre is feltöltött videóanyagban többek között nyilatkozik Valeriu Turcan, az elnöki hivatal szóvivője is, aki azt

állítja, hogy ez a nemrégiben aláírt tervezet a demokráciát szeretné megóvni az esetlegesen bekövetkező, antidemokratizmusra szító sajtókampányoktól.

A francia tévének adott nyilatkozatában Claudiu Pândaru, a *Gândul* főszerkesztője szembe száll az elnöki szóvivő kijelentéseivel, és értelmetlen dolognak tartja a sajtó nemzetbiztonsági kockázatként való felelőtlenségét.

A hírt átvette és kommentálta a *L'Express* című lap is, riportjának címe: Románia szajkosarat kötné a sajtóra. Mindkét francia sajtóorgánus kidomborítja azt, hogy a nemzetbiztonsági tervezet azt várná el a romániai újságíróktól, hogy csak „jó híreket közöljenek”, és ne bírálják éles hangnemben az állami intézményeket, máskülönbön a nemzetbiztonságot veszélyeztető tevékenységnek lehet minősíteni a tevékenységüket. ◀

Sztársarok

Elhunyt Mădălina Manole

Mădălina Manole énekesnő tegnap, 43. születésnapján önként vetett véget életének

Fotó: Mediafax

ÜMSZ

Öngyilkos lett tegnap hajnalban Mădălina Manole – legálábbis erre a következtetésre

jutottak az előzetes rendőrségi vizsgálatok. A népszerű könnyűzene-énekesnő, aki tegnap töltötte volna a 43. életét, a Bukarest melletti Otopeni köz-

ségben lévő lakásukban halt meg. A rohammentőket hajnali fél 7-kor férje, Mircea Petru ri-asztotta, a mentősök vértócsában találták az énekesnőt, aki

koponyatöréssel feküdt a fürdőszoba előtt, az orvosok sikertelenül próbálkoztak újraélesztésével. Bogdan Staicu, a bukaresti ügyészség szóvivője sajtótájékoztatót tartott az eset után, melyen elmondta, hogy az énekesnő holtteste mellett egy egy literes rovarirtó szert tartalmazó üveget találtak. Újságírói kérdésre kijelentette: gyógyszereket nem találtak a tetem mellett. A rendőrségi tájékoztató szerint az énekesnő egy telefonos üzenetben búcsúzott férjétől, amelyben elmondta, sajnálja, amit tenni készül.

Román médiaforrások szerint Manole néhány héttel korábban már próbálkozott az öngyilkossággal. Tegnapi tettének pontos oka egyelőre ismeretlen, egyes források szerint a lehetséges okok egyike az énekesnő egészségügyi problémája: tavaly terhessége alatt szívbetege súlyosbodott, tavasszal a kórházba is befeküdt emiatt.

Mădălina Manole – születési nevén Magdalena Manole – 1967. július 14-én született a Prahova megyei Văleni de Munte településen. 15 évesen kezdte karrierjét, 1991-ben a *Drága lány (Fată dragă)* című albumát aranylemezzel tüntették ki. ◀

Száz szó

Bemászott egy 800 kilós krokodil ketrecébe egy ausztráliai állatkertben egy részeg férfi, hogy meglovagolja az állatot. A Fatso nevű krokodil ügetés helyett rátámadt a férfira, és nagy darabokat harapott ki a lábából. A póru jár krokodilzokénak így is volt annyi ereje, hogy kimásszon a ketrecből. Korábban egy közeli bárban itta le magát, a támadás után is oda vánszorgott vissza segítséget kérni. Az állatkert tulajdonosa szerint a férfinak szerencséje volt, mert Fatso a hívős éjszakák miatt a szokásosnál lomhább. „Ha egy kicsit melegebb lett volna, és Fatso éberebb, biztos nem ússza meg ennyivel.” A tanulság: krokodilt teljes biztonsággal az Antarktison lovagolhatunk.

(szücs el)

Röviden

Segesvárra jön Gérard Depardieu

Segesváron és Szászkeződen forgatják egy hónap múlva Bogdan Dumitrescu *So I Say* című filmjét, melynek főszereplői Gérard Depardieu és Harvey Keitel. A film a Titus Popovici *Ipu halála Moartea lui Ipu* című novellájának filmes adaptációja lesz, és a hírek szerint négy hétig tartanak a forgatások Segesváron és Szászkeződen. A történet szerint egy erdélyi falu mellett holtan találnak egy náci katonát. A német hadsereg megparancsolja a helyi hatóságoknak, hogy találják meg a tettest, különben mindenkit kivégeznek. A tettest természetesen nem találják meg, ám előkerítik a falu boldogját, Iput, és hőshöz illő temetést ígérnek neki, amennyiben magára vállalja a gyilkosságot. A filmet várhatóan 2011-ben mutatják be Franciaországban.

Francia vígjátékot rendez Polanski

Roman Polanski (*képünkön*) egy francia vígjáték megrendezésével kezdi a munkát kiszabadulása után. Yasmina Reza francia

írósnő tegnap jelentette be, hogy a svájci házi őrizetből hazatért francia-lengyel állampolgárságú filmes elsőként *A vérontás is-tene (Le dieu du carnage)* című színdarabját adaptálja a filmvászonra. A komédia már 2011-ben a mozikba kerülhet.

Újabb OTV-házkutatás

ÜMSZ

Újabb házkutatást tartott tegnap délben a korrupcióellenes ügyészség az OTV székhelyén. A *Mediafax* hírügynökség értesülései szerint Dan Diaconescu ismét zsarolással vádolják, az ügy aktasomagjába azonban most bekerült, Mihai Ghezea, az *Atac la persoană* című újság volt igazgatójának a neve is. Az akciót kihallgatások után rendelték el, melyeken a legfontosabb információkat Petre Paul Țârdea üzletember szolgáltatta, aki 2005-ben ugyancsak panaszt tett Dan Diaconescu ellen, aki 100 ezer

eurót követelt tőle azért, hogy ne tegyen közzé kompromittáló anyagokat róla. A *Gândul* június 23-án közölt ankétja megállapítja, hogy az OTV-vezér mostani vádirata hasonlít ahhoz a dossziéhoz, amit 2005-ben állított össze az ügyészség Petre Țârdea feljelentése kapcsán.

„Ez az egész ügy az OTV-ről szól, nem rólam. Az OTV-t 30 évre be kell zárni, így mondta a bíró. Nekem meg 12 év börtönbüntetést kell letöltenem. A vádirat az OTV-re vonatkozik, de mivel azt nem tartóztathatják le, letartóztatnak engem” – háborgott a *Gândul* újságíróinak Diaconescu. ◀

Apróhirdetés

Eladó a hajduszoboszlói Park Hotel Ambróziába 2039-ig tartó üdülési jog 4 fő részére. Telefon: 0744-307 315, E-mail: ewa77@freemail.hu.

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr. 1,
O.P. 33, C.P. 17
* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

PÉNTEK

2010. július 16.

A nap filmjei

DUNA TV, 22.05

Inland Empire

Nikki Grace egykor Hollywood fényes csillaga volt, mára nem több lecsúszott sztárnál. Most mégis megcsillan számára a remény, hogy pályafutása újra felfelé ívelhet. Megkapta az áhított filmszerepet, melytől sorsa jobbra fordulását reméli. De lehet, hogy lázalom mindez? Az még hagyján, hogy egy régi lengyel film újraterjesztéséről van szó, a gond az, hogy elérték a produkcióként emlegetik.

VIASAT3, 22.20

Titkos fegyver

Hunter, a különc kalandor és lánya egy szibériai barlangban fantasztikus találmányra bukkannak, amely az emberi agyhullámok segítségével hatalmas robbantásokat képes előidézni. A tömegpusztító fegyvert egy utasszállítón akarják az Államokba szállítani, ám a gépet terroristák támadják meg és Alaszka kietlen táján kényserlezzelést hajtanak végre.

m2, 23.05

Ahová a Pápa is gyalog jár

Melo, a brazil határ közelében fekvő uruguayi város II. János Pál pápa látogatására készül 1988-ban. Mindenki azt találgatja, mennyi ember érkezik az eseményre. A helybeliek tudják mit jelent ez, záródnak tízezreinek étel és ital kell, szüvenyek, emlékek. A lakosság az isteni áldás mellett abban reménykedik, hogy jó üzlet lesz számára a szentatyva látogatása.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.00 Hírek 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Egy az Isten! 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Közelről 16.45 Hétköznapi tudomány 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti útköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.05 Sportvilág 20.25 Tetten ért szavak 20.50 Jó éjszakát 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.00 Krónika 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Heti esemény-összefoglaló

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás, Művelődési hírek Művelődési hírek, Agrárgazda az unió küszöbén 13.05 Zenei üzenetek 14.00 Hírnegyedóra, Délutáni váltás 16.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 17.15 Élő muzsika 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hangoló 9.50 Hírek, műsorism. 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Mozgáster 17.00 Nap-óra 17.30 Operettparádé 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig
9.00 Gyilkostói Szent Kristóf Kápolna
9.25 Heuréka! Megtaláltam! (ism.)
9.55 Dunáról fúj a szél
10.00 A dzsungel könyve
11.25 Zorro (am. kaland sor.)
11.50 Carlo és vendégei
12.30 Kívánságkosár
15.00 Híradó
15.10 Kikötő - Friss
15.20 Térkép
15.50 Földön, vízen, levegőben
16.15 Megyejáró
16.25 Kupé
16.55 Mi vagyunk az unió
17.10 Második esély (am.-mex.-kol. sor.)
18.00 25. szélességi fok Délre (fr. sor.)
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.00 Férjhez mész - Mert azt mondtam (am. vígj.)
21.40 Sporthírek
21.45 Kikötő - Friss (ism.)
21.55 Kisenciklopédia
22.55 Felelet az életnek
22.05 Inland Empire (francia-lengyel-am. f.)
1.05 Sírhely kilátással (angol-am.-német rom. vígj.)

TVR 1

7.00 Hírek
7.30 Az első órában
8.00 Ormányos család
8.30 Beaver mindent megold (sor.)
9.00 Átváltozás
9.50 2010-es FIFA bajnokság, nyitókoncert
10.10 Zöld arc
10.15 Szerelmi bizonyíték (sor.)
11.15 100%-ban garantált
12.15 A mágikus szem
12.45 A palota ékköve (sor.)
14.00 Hírek
14.45 Teleshopping
15.20 Descriptio Moldaviae
15.50 Jó mint az élet
16.20 Közelebb hozzád
16.55 Új paradicsomok (dok. sor.)
17.50 Modern vízör
18.20 A világ hercegnői
18.30 A palota ékköve (sor.)
19.40 Sport
20.00 Hírek
21.10 Gyerekek Mamia-ja Nemzetközi Kreatív és Előadó fesztivál
0.00 Hírek
0.15 Zöld arc
0.20 Csillagközi romboló (am.-ang. akció sor.)
2.00 Új paradicsomok (dok. sor.)
2.45 A mágikus szem (ism.)

VIASAT 3

9.30 Gyilkos sorok 10.30 Dilis detektívek (sor.)
11.20 Testvérek (sor.)
12.10 Kincsek a padlásán (ism.)
13.00 Segítség, szülő vagyok!
14.00 A médium
15.00 A médium
16.00 Gyilkos számok
17.00 Alice új élete (vígj. sor.)
18.00 Segítség, szülő vagyok!
19.00 Holdfény (sor.)
20.00 Jóbarátok (sor.)
21.25 Gyilkos számok
22.20 Titkos fegyver (am. f.)
0.10 Esküdt ellenségek (sor.)

m1

6.20 Hajnali gondolatok
6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel
10.00 Párizsi jóbarátok (francia vígj. sor.)
10.50 80 kert nyomában a Föld körül (term. sorozat)
11.50 Nappali
13.00 Déli harangszó
13.01 Híradó délben
13.25 Kárpát Expressz
13.55 Szomszédok (magyar sor.)
14.35 Körzeti magazinok
15.25 Közlekedő
15.35 Ez történt Ma reggel (ism.)
17.25 Körzeti híradó
17.35 Hírek
17.45 Teadélután
18.40 Elit gimi (olasz drámasorozat)
19.40 McLeod lányai (auszt. sor.)
20.30 Híradó este
20.50 Sporthírek
21.00 Úditó - Szilágyi Tibor műsora
22.00 A csabító nyomozó (vígj. sor.)
23.30 Az Este - Péntek
23.55 Hírek
0.00 Sporthírek
0.05 Memento
0.15 Teadélután (ism.)
1.15 Nappali (ism.)
2.25 Rabszolgák útja

TVR 2

7.00 Mindig optimistán (ausztrál sor.)
7.50 Győzd le az árvizet
8.00 Turista a tengerparton (ism.)
9.00 Utazások párhuzamos világokban (kanadai sor.)
10.00 Hírek
10.20 Tengerparti találkozó
12.00 Hírek, Sport, időjárásjelentés
12.45 Két dojnázó
13.15 A románok kincse
13.45 Teleshopping
14.30 Utopia
15.00 Együtt Európában
16.00 Mindig optimistán (auszt. sor.)
17.00 Párizsi jóbarátok (fr. sor.)
18.00 Románia-Portugália férfi röplabda mérkőzés
20.00 Jogi leckék
20.30 Csavargó halász
21.00 Jamie Oliver varázslói
21.30 Lex et Honor
22.00 Hírek, időjárásjelentés
23.00 Az Amazonason Bruce Parry-vel (dok. sor.)
0.10 Flóra mama családja (am. minisor.)
1.45 Rög a vérben (angol sor.) (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek 10.00 Pontos sportidő 12.00 Sport.ro Hírek 13.10 Pontos sportidő 14.10 Különkiadás 15.00 BoxBuster 15.30 Sport.ro Hírek 16.30 Komolyan 17.00 Pontos sportidő 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.05 Információk (live) Vali Moraru műsora 20.00 World Poker Tour 21.00 Sport.ro Hírek 21.30 Local Kombar 23.30 Wrestling RAW 1.30 Playmate

m2

6.50 Ma Reggel
10.00 Mesék
10.45 Derek, a fenegyerek (kan. ifj. sor.)
11.30 Hrvatska krónika
11.55 Ecranul nostru
12.20 Van öt perce?
12.30 Ájtjaro
13.01 Híróra
13.30 Kárpát Expressz
13.55 Záróra
14.45 Magyar elsőők
15.00 Rajnán innen, Dunán túl...
15.35 Hétmérföld
16.10 Kalandozó
16.35 Egy lépés előre (sp. sor.)
17.25 Bűvölet (ol. sor.)
18.20 Magyar bulizene
19.15 Épített szépségek
19.40 Mesék
20.05 Afrika gyöngyszeme (port. kaland sor.)
21.00 Híradó este
21.20 Sporthírek
21.24 Időjárás
21.25 Afrika gyöngyszeme (port. kaland sor.)
22.20 24 (am. sor.)
23.05 Ahová a Pápa is gyalog jár (uruguayi-brazil-francia vígj., 2007)
0.40 McLeod lányai (ausztrál sor.)
1.25 Elit gimi (olasz drámasor.)

PRO TV

4.30 Románia szeretlek (ism.)
6.00 Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.)
7.00 ProTV hírek
9.55 Könyvbemutató
10.00 Fantaghiro, a harcos hercegnő 2. (olasz fantasztikus kalandfilm, 1992)
12.00 Fiala és nyugtalan (amerikai sorozat)
13.00 ProTV hírek
13.30 Ne vessz csak (am. vígjáték sorozat)
14.00 Gyanúban (kanadai filmdráma, 2003)
16.00 Fiala és nyugtalan (amerikai sor.)
17.00 ProTV hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 ProTV hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Tessék parancsolni! - szórakoztató műsor
22.15 A halálaitél (amerikai akcióthriller, 2007)
0.15 Local Kombar Románia - Bulgária

RTL KLUB

6.30 Top Shop
7.00 meneTrend (ism.)
7.25 Fókusz (ism.)
7.55 Reggeli - Ébresztőshow
10.05 Te vagy az életem (arg. sor.)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás
13.10 06-91-33-55-33 - Hívjón! Játsszon! Nyerjen!
14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel
15.40 Végző szárguldas (am. akcióf., 1999)
17.15 A szerelem rabjai (arg. sor.)
18.25 Mónika - A kibeszélőshow (talk show)
19.30 RTL Klub Híradó
20.05 Vacsoracsata - Gasztroreality
21.10 Fókusz
21.40 Barátok közt (magyar sor.)
22.30 CSI. A helyszínelők (am.-kan. sor.)
23.20 Vámpírnaplók (am. sor.)
0.20 Gyilkos elmék (am.-kan. krimisor.)
1.15 Reflektor
1.35 ittHON
1.55 Alias (am. sor.)
2.45 Autómánia Autós-magazin (ism.)

TV2 TV 2

7.00 Alexandra Pódium
7.25 Tények Reggel
8.00 Mokka
10.00 Stahl konyhája
10.10 Babapercek
10.20 Televíz
11.30 Teleshop
12.30 Megvagy! (am. akció-vígj., 1985)
14.25 Kvízió
15.55 Szentek kórháza (auszt. filmsor.)
16.55 Egy tini naplója (német vígj. sor.)
17.25 Joshi Bharat (talk show)
18.30 Árva angyal (mex. sor.)
19.30 Tények Hírműsor
20.05 Monk - Flúgos nyomozó (am. krimisor.)
21.10 Aktív
21.45 Hóhullám (szórakoztató műsor)
22.20 NCIS. Los Angeles (am. krimisor.)
23.20 Shark - Törvényszéki ragadozó (am. krimisor.) Közben. Kenőzsorsolás
0.20 Trauma (amerikai akció sorozat)
1.20 Tények Este
1.50 EZO.TV Jósok, látók, médiumok!
2.40 Kyle, a rejtélyes idegen (amerikai sorozat)

PRIMA TV

6.00 Xyber (sor.)
6.30 Micimackó (anim. sor.)
7.00 Kandikamera
7.30 Testvérek (amerikai sorozat)
8.20 Sport Florentínával
8.30 Teleshopping
9.00 Aki tud az nyer
10.00 Senki sem tökéletes
10.30 Gládiformers
11.30 Pöttöm Panna
12.30 Teleshopping
13.00 Kandikamera
13.30 Teleshopping
14.00 Doktor Addison (amerikai sor.)
15.00 Sport, diéta és egy sztár
15.30 Kiss FM sál - szórakoztató műsor
16.00 Piedone Egyiptomban (ism.)
18.00 Hírek, időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 Cseresznye a tortán
20.30 Eltévedve (amerikai thriller, 2004)
22.30 Nixon (am. történelmi dráma, 1995)
0.30 Érzéki nyár (romant. film)
2.30 Hírek, időjárásjelentés (ism.)
3.30 Eltévedve (amerikai thriller, 2004) (ism.)

KANAL D

8.00 Őrült világ (sorozat)
8.15 Házasulandó fiam van
9.00 Teleshopping
9.30 Ezüstszerelem (sorozat)
11.30 Szemek az árnyékban
12.30 Hírek
13.15 Orvosok
14.45 Árulás a családban (sorozat)
16.30 Legyél az enyém
18.45 A nap híre
19.00 D-Hírek
19.45 Házasulandó fiam van
20.30 Szemek az árnyékban
21.30 Ha ügyes vagy pénzt nyersz
22.30 Pénznyelő (am. vígjáték)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.)
7.30 Lapzárta (ism.)
8.00 Híradó
Friss napi információk
9.05 Rájátszás (ism.)
10.05 GyógyHír (ism.)
Egészségügyi magazin
10.30 Felfedező (ism.)
11.00 Balaton Bike Fest
11.30 Soroló (ism.)
12.05 Vonalban (ism.)
13.00 Déli híradó
13.30 Hungarorama, Közvetlen ajánlat
14.05 Lapzárta (ism.)
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Zöld övezet (ism.)
15.30 Iskolapédia (ism.)
16.05 BBC Reporters A BBC riportműsora
16.30 Panaszkönyv (ism.)
17.05 Keresztmetszet
18.00 Híradó
18.35 Európai híradó
19.05 Értéktmentés másként
19.30 BBC Hard Talk
20.00 Híradó
21.05 Péntek 8 Mondatvádszát
22.00 Híradó 21
22.30 Célpont Oknyomozó riportműsor
23.05 Civil kaszinó - Hűsbavágó kérdések
0.05 Péntek (ism.)

DISCOVERY

7.00 Motorkerékpár-építő VB
8.00 Újjáépítők
9.00 Hogyan csinálják?
9.30 Katasztrófa: ahogy én láttam
10.00 Piszkos munkák
11.00 Amsci motorok
12.00 Fegyvertények - A harctér királyai
13.00 A túlélés törvényei - Guatemala
14.00 Ötödik sebesség
14.30 Végzetes másodpercek
15.30 Hogyan készült? 17.00 Állítólag - A végén csattan
18.00 Végzetes másodpercek
19.00 A gép lelke - Tankok
20.00 A túlélés törvényei - Nagyvárosi túlélő
21.00 Hogyan készült? Acélhordó / Rendőrsíp / Vasútmodell
22.00 Végzetes másodpercek
22.30 Chris Ryan bemutatja: Rendőrségi elit alakulatok
23.30 -178 kg - Sikerült!
0.30 Nagy durranások
1.30 Harc az elemekkel
2.30 Végzetes másodpercek
3.00 A túlélés törvényei

HALLMARK

9.00 McLeod lányai (sorozat)
10.00 Foyle háborúja (sorozat)
12.00 Amy-nek ítélve (sorozat)
13.00 Őrangyal (sorozat)
14.00 Nash Bridges
15.00 Foyle háborúja (sorozat)
17.00 A kaliforniaiak (am. filmdráma)
19.00 Amy-nek ítélve (sorozat)
20.00 Nash Bridges
21.00 Őrangyal (sorozat)
22.00 Esküdt ellenségek (sorozat)
2.00 Rejtélyek asszonya: Dalolj a gyilkosról! (am. krimi)

Július 15., csütörtök

Az év 29. hete és 196. napja, hátravan 169 nap

Ma **Henrik és Roland** nevű olvasóinkat köszöntjük. A Henrik férfinév a germán Heinrich névből származik. Elemeinek jelentése: ház. A Roland férfinév a germán Hruodnand névből ered, a jelentése: dicsőség. Holnap **Valter** napja van.

Évfordulók

- 1799-ben megtalálták a Rosette-i követ, amely az egyiptomi hieroglifák megfejtésének alapjául szolgált.
- 1931-ben Endresz György és Magyar Sándor átrepülték az Atlanti-óceánt.

Vicc

Az iskolában Pistikének óriási piros folt van az arcán. Megkérdezi a tanár: Pistike, mitől olyan piros az arcod? – Megcsípett egy szúnyog. – Ne hazudj, egy szúnyogcsípéstől nem lehet olyan piros! – Igen, de a bátyám az ásóval akarta lecsapni.

Recept

Sajtos-tejszínes csirkecomb tepsiben sütve

Hozzávalók: 6 db csirkecomb, só, liszt, pirospaprika, reszelt trappista sajt, tejszín (ha alsócombok, akkor 2 dl elég, ha nagyobbak a húсок, felsőcomb, akkor kicsit több). **Elkészítés:** A csirkecombokat besózzuk. A liszthez annyi pirospaprikát keverünk, hogy rózsaszínű legyen, majd abban megforgatjuk a húsdarabokat. Aztán tepsibe rakjuk a húsokat, és a tejfölt alá, illetve ráöntjük a húsról. Ha kisebbek a húсок, vagy csirke alsócomból készítjük, akkor kb. 30 percig, ha nagyobbak, akkor 40-50 percig kell sütni, úgy, hogy alufóliával letakarjuk a tepsit. Majd ha eltelt a sütési idő, levesszük róla az alufóliát, és a nagyobbra reszelt trappista sajttal megszórjuk, majd kb. 5-10 percre vissza tesszük a sütőbe, hogy a sajt jól ráolvadjon. (Aki nem szereti a csirke bőrét, akár le is húzhatja róla.) Köretként bármilyen módon készített rizst, vagy krumplicsütőt is adhatunk.

Ma

A következő napok időjárása

Péntek
33°C
28°C
Túlnyomóan napos idő lesz, de délután továbbra is kialakulnak záporok, zivatarok.

Szombat
34°C
29°C
Felhő is alig lesz az égen, derült, napos idő várható. Legfeljebb délen lehet egy-egy kisebb zápor.

Jelleg

	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	35°C	20°C
Brassó	27°C	16°C
Bukarest	27°C	20°C
Csikszereda	26°C	16°C
Kolozsvár	29°C	17°C
Marosvásárhely	30°C	17°C
Nagyvárád	34°C	19°C
Szatmárnémeti	33°C	19°C
Temesvár	35°C	20°C

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Afrika felől egyre melegebb levegő éri el az országot, a délnyugati tájakon már a 34 fokot is átlépheti a csúcshőmérséklet. A délután megnövekvő gomolyfelhőzetből záporok, zivatarok kialakulása várható.

Gondolatjel

Visky István rovata

A bölcs ember úgy éli életét, hogy cselekszik, nem pedig gondolkodik a cselekvésről. A gondolkodás még önmagában nem tesz senkit sem bölcsé, a bölcsesség ugyanis nem csak a gondolkodást jelenti önmagában. A gondolkodás a dolgokra való helyes rákérdezést és a kérdésre a helyes válasz megtalálását jelenti. A bölcsesség vi-

sont ennél tovább megy, mert igyekszik meg is cselekedni azt, amire gondolatban eljutott. Mit ér a legjobb gondolat is, ha nem válik cselekedetté, ha nem ad valamit ennek a világnak. A bölcs ember először megéri azt, hogy mi a helyes, aztán pedig meg is cselekszi azt. A cselekvés nélküli gondolkodás nem bölcsesség, csak álmodozás.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)
Társai nincsenek segítőkész hangulatban, egyedül kell boldogulnia minden munkával, és ez kicsit felidegesíti.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)
Egy kulturális rendezvényen remekül szórakozhat, és megismerkedhet néhány érdekes emberrel. Egy őszinte beszélgetés féldobja.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)
Mondanivalóját ne bonyolítsa túl hosszúra, mert könnyen félreértésbe kerülhet. Remek üzleti tippet kap egyik barátjától.

RAK (VI. 22.–VII. 22.)
Lehetséges, hogy tegnap túlzásba vitte a kritikát? Többen szerettek volna közelebb kerülni Önhez, de elutasító volt velük. Ma vonuljon kicsit vissza.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)
Az Önben felgyülemlett erő nagy tervek megvalósítására készíti. Nagy fűba vágja a fejszét. Még egy kis kitartás, és előbb-utóbb hasznát látja fáradozásainak.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)
A melegben nincs kedve semmihez. Kimozdulni sem akar, mert folyton öltözködni kellene. Nem is olyan rossz egy hűs szoba.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)
Vége egy mámorító kalandnak, a szenvedély lángja kialudt. Szerelmi téren nem teljesültek az elvárásai. Ne adja fel az önbizonyt és a szeretetet.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)
Felettesével nézeteltérése támad. Úgy érzi, hogy igazságtalanul vádolják. Ne hagyja, mert joga van megvédeni magát.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)
Párja támogatja az Ön elképzeléseit, és mindent megtesz annak érdekében, hogy kibontakoztassa egyéniségét, alkotókedvét.

BAK (XII. 22.–I. 20.)
Mostanában kissé feszült, kizárólag a munkáival van elfoglalva, pedig itt lenne az ideje, hogy lazítson egy kicsit. Este sétáljon vagy szórakozzon.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)
Kerülje a pénzügyeket, ma ne hozzon semmilyen anyagi döntést. Váratlan problémával kell szembenéznie, melynek megoldását nem bízhatja senki másra.

HALAK (II. 20.–III. 20.)
Remek üzleti megérzéseit van, melyeket ha kihasznál, némi plusz jövedelemre tehet szert. Magánéleti kapcsolatait ne hanyagolja el!

Modern táplálkozás

Kevesen tudják, de néhány "háztartási baleset" mögött a génmanipulált élelmiszerek állnak...

Horváth István

***	TE ÉS TÁRSAID	ÉVSZAK ÁTVÉSE	OSZTRÁK TARTÓMÁNY LAKOJA	...BARÁT: BIZALMAS	KATÓD PÁRJA	***	FOSZFOR VEGYJELE	ESŐTŐL NEDVESSÉ VALIK	PAKOLÓ
TARTÓ-ESZKÖZ						MŰANYAG			
EHHEZ A HELYZEHZ TARTOZÓ						ÜGYSZINTÉN			
***	NYÁRON ÜDÜLŐ					OLAJ-BOGYÓ			
URALKODÓ	ASSZONY FEJÉN VAN								
KEBLÉRE SZORÍTVÁ TART					MONA ... GIOCONDA				
KERÜLET (RÓV.)				SÜVEG, DÍSZES KALPAG	FAJTA				
DISZNÓT VÁG		BENT EMÉSZTI!		TRIKÓ		ÁLLAMI JÖVEDELEM			
VEGYÉSZ EDÉNYE		ÜRES GARAZSI!				PÁRBAN NYERI!		ILJUSIN GEPE	
EGYMÁS-HOZ PÁSZÍTÓ								AZ EGYIK VITAMIN	

újszó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353. Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Háttér)
Darvas Beáta (Kultúra)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Szinkép)

Olvasószervezők:
Osváth Annamária, Nyágyuly András

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582, Baló Levente – 0748-784679 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0747-517574 (Csikszereda), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripsta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtáncos:
Czedly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztulvánnyal (mandat postál) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőnknek. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értelmezéseket átvenni csak az Új Magyar Szóval való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányszám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

MÉDIAPARTNEREK

Sláger Rádió
fm 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

agnus
RADIO 88.3 fm
www.agnusradio.ro
Kolozsváron mostmár mindenütt HALLHATÓ!
FM 88 91 98 102 106 108 MHz

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ
98.9 FM

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
ahol talál a szó

Aranylábú focis lányok

Futsal

Czibalmos Ferenc-Attila

Július 17-éig a nagyadorjáni Dorman sporttelepen edz a román bajnok és kupagyőztes, City'us-ból Muncipiumi SK-vá alakult marosvásárhelyi női labdarúgó csapat. A fiatal klub első nemzetközi megmérettetésére készül, a 2010-2011-es Bajnokok Ligája selejtező csoportmérkőzéseiben való részvételre. Augusztus 5 és 10. között az izlandi Breidablik a házigazdája annak a körmérkőzésnek, amelyen a házigazdák és vásárhelyiek mellett a francia FCF Juvisy Essonne és az észtl Levadia Tallinn vesz részt.

Az ÚMSZ-nek nyilatkozó Székes Károly, az együttes szakmai vezetője szerint a felkészülés jól halad, a lányok napi 2-3 alkalommal váltogatják az erőnléti és taktikai edzéseket. Butiurcă Sándornak, a Dorman sporttelep tulajdonosának köszönhetően a feltételek a lehető legjobbak, így a kemény alapozás mellett szépen haladnak a győztes csapatszellem kialakításának útján. A megfelelő hozzáállásra és önbizalomra szükség lesz mind a rangos kontinentális kupasorozatban, mind a soron következő hazai bajnoki idényben is.

Székes reméli, hogy nem lesznek egészségi problémák, s a sérülések elkerülnek a lányokat. Jelenleg éppen ezért hiányzik Lázár

Alina, míg Albert Cornelia tanulmányi felkészülés miatt kénytelen távol maradni. Együtt edznek viszont a csapattal annak új szerzeményei, Góder Brigitta nagyváradi középhátvéd, Daniela Gurz kolozsvári középpályás, Andreea Păraluță tárgovistei hátlór, továbbá két Nagyszebenből érkezett játékos, Alexandra Pleșariu középpályás és Nicoleta Bărbos csatár.

„Elégedett vagyok a lányok eddigi teljesítményével, ugyanakkor büszke is a bajnoki címre és a ku-

pasikerre. A Sinka testvérektől kezdve Sipos Kincsőig, mindenki apait-anyait beleadott és rászolgált arra, hogy a nemzetközi kupaporondon is bemutatkozhasson. Tudjuk, hogy a BL-ben lényegesen nagyobbak a követelmények. Számunkra amolyan vizsga lesz ez a bemutatkozás, hiszen más országok labdarúgásával kell összemérnünk erőnket és tudásunkat” – nyilatkozta lapunknak a marosvásárhelyi lányok sikeredzője.

A női BL 2010-2011-es idénye

augusztusban rajtol, amikor hét négyes csoportban selejteznek, a javarészt bajnoki ezüstérmes csapatok. A 4. csoport tagjaként, a vásárhelyiek 5-én az FCF Juvisy Essonne-nal, 7-én a Breidablikkel, 10-én pedig az FC Levadia Tallinn-nal mérkőznek, biztos továbbjutó csak a körmérkőzés győztese. A 23 nemzet országos bajnoka, köztük az MTK Hungária FC, a legjobb 32 között kapcsolódik be a küzdelembe, innen pedig már egyenes kieséses rendszerben folytatják a csapatok. ◀

A City'us-ból Muncipiumi SK-vá alakult marosvásárhelyi női labdarúgó csapat örömet szerzett szurkolóinak

Röviden

Puskás Akadémia az UEFA honlapján

Tízperces filmet jelentetett meg honlapján a Puskás Ferenc Akadémiáról az Európai Labdarúgó Szövetség (UEFA). Az angol nyelvű videóban megszólal többek között Mezey György, a Videoton sportigazgatója, ifjabb Tajti József korábbi szakmai igazgató és az egyik növendék, Vallejos Dominik is.

Közös vb-pályázat

Arturo Woodman, a perui sportintézet vezetője bejelentette, hogy kolumbiai kollégájával és az ecuadori sportminiszterrel együtt közös pályázat tervével állnak majd elő augusztus végén a 2026-os labdarúgó-világbajnokság megrendezésére. A tervet hivatalosan a három ország sportolójának részvételével rendezendő augusztusi játékok idején jelentik majd be.

Felemás szereplés

Hatodik felkészülési mérkőzését is megnyerte az Ausztriában edzőtáborozott Steaua labdarúgó-csapat, Victor Piturca tanítványai utoljára a Wattens Swarovskit győzték le 3-0-ra. A gólokat Stancu, Nicolita és Surdu szerezte. Három-nullra nyert a Temesvár is az Al-Hilal ellen, a gólokat Goga, Cisoovsky és Bourceanu lőtte. Utolsó barátságos mérkőzésen vereséget szenvedett a román bajnoki ezüstérmes Unirea Urziceni: 0-2 az AEK Athénával.

Bundagyanús magyar mérkőzések

A legfrissebb adatok szerint a korábbi 200 helyett 270 mérkőzés, köztük a 13 helyett immár 14 magyarországi találkozó szerepel a nemzetközi labdarúgó bundabotrányt tavaly novemberben kirobbantó bochumi ügyészség vizsgálati anyagai között. Több mint 250, német és külföldi személy ellen folytatnak nyomozást vesztegetés, illetve vesztegetésben való részvétel gyanújával – közölte szerdán a bűnüldöző hatóság.

Dulgheru feladta Prágában

A második helyen kiemelt Alexandra Dulgheru győzelemmel kezdett a 220 ezer dolláros prágai WTA-tornán (6-4, 4-6, 6-2 az olasz Athathiana Garbinnal), de térszerűlés miatt ezután feladásra kényszerült. Monica Niculescu 6-3, 7-5-re nyert a svájci Bacsinszky Tímea ellen, s a legjobb 32 között a cseh Lucie Hradekával találkozik. A magyar Szávay Ágnes, oldalán Niculescuval, bejutott a prágai salakpályás teniszezőpárosversenyének negyeddöntőjébe miután 6-2, 6-2-re verte a Marina Erakovic, Karolina Kosinska új-zélandi-lengyel kettőst.

Puhl Sándor 55 éves

Tegnap ünnepelte 55. születésnapját Puhl Sándor, akit négyszer választották a világ legjobb játékvezetőjének, s aki első magyar bíróként vezethetett labdarúgó-világbajnokságon döntőt. Puhl 1955. július 14-én született Budapestben. Pályafutása során összesen 225 NB I-es találkozón fújta a sípot. Nemzetközi karrierje 1988-ban kezdődött, 1994-ben, az Egyesült Államokban rendezett vebén négy összecsapáson, köztük a döntőben, az Olaszország-Brazília-találkozón is bíraskodhatott. Puhl két Európa-bajnokságon vett részt, 1992-ben és 1996-ban. Aktív játékvezetői karrierjét 2000-ben fejezte be.

Kolonics Györgyre emlékeznek

Ma lesz két éve, hogy elhunyt a kétszeres olimpiai bajnok Kolonics György, a magyar és a nemzetközi kenusport kiemelkedő alakja. A szomorú évforduló alkalmából – csakúgy, mint tavaly – fáklyás emlékevezést tartanak Csepelen. Kolonics György 36 éves korában, 2008. július 15-én, edzés közben hunyt el. A későbbi hivatalos jelentés szerint halála természetes módon, szívtágulattal járó szívizombetegség, következményes heveny balszívfél-elégtelenség miatt állt be.

Szabadesésben a román futball

Labdarúgás

T. J. L.

A Nemzetközi Labdarúgó Szövetség (FIFA) nyilvánosságra hozta legfrissebb világranglistáját, amelyet most az újdonsült világbajnok Spanyolország (1883 pont) vezet vb-döntőbeli legyőzöttje, Hollandia (1659) előtt. A korábbi élvonalas Brazília (1536) lecsúszott a harmadik helyre.

A bronzérmes németek (1464) két helyet javítva a 4., a kisdöntőt veszített Uruguay (1152) pedig tíz pozícióval előrébb a 6. Jó vb-szereplésének köszönhetően Új-Zéland (557) 24 helyet lépett előre, míg a Dél-Afrikai Köztársaság (504) 17-et, Paraguay (961)

15-öt, Japán (768) pedig 13-at. Sokat javított májusi helyezésén Ghána (+9), Chile (+8), Szlovákia (+7), Dánia (+7), Svájc (+6) és Szlovénia (+6) is.

Románia (697) 14 hellyel lejjebb most a 42., Magyarország (534) pedig 5 pozícióval alább a 62. A legtöbbet Kamerun (710) rontotta, amely a 19. helyről a 40.-re esett vissza. A nem igazán remekelt vb-résztvevők közül Franciaország és Marokkó 12-12, Nigéria 9, Honduras 8, Mexikó 7, Olaszország és Portugália pedig 6-6 helyet esett vissza. A franciák (890) most a 21., az olaszok (982) pedig a 11. helyen állnak. A legjobb 10 között van még Argentína (5.), Anglia (7.), Portugália (8.), Egyiptom (9.) és Chile (10.). ◀

Lépéselőnyben a debreceniek

Labdarúgás

T. J. L.

A hajrában, pontosabban a 89. percben szerzett góllal harcolta ki a döntetlent Tallinnban a Debreceni VSC labdarúgó-csapat, amely a Bajnokok Ligája selejtezőjének második fordulójában 1-1-et játszott az észtl Levadia vendégeként. Neemelo az 59. percben szerzett vezetést az észtl bajnoknak, a hajdúságiak részéről a 69. percben becsérelt Rezes volt eredményes. „Hazai pályán biztosan kiharcoljuk a továbbjutást” – nyilatkozta a meccs után Herczeg András, a debreceniek mestere.

A BL második selejtezőkörében kedden lejátszott mérkőzésé-

ken: Inter Baku (azeri) – Lech Poznan (lengyel) 0-1, Liepajas Metalurgs (lett) – Sparta Prága (cseh) 0-3, Birkirkara (máltai) – MSK Zilina (szlovák) 1-0, Salzburg (osztrák) – HB Tórshavn (feröeri) 5-0, AIK Solna (svéd) – Jeunesse Esch (luxemburgi) 1-0, Litex Lovecs (bolgár) – FK Rudar Pljevlja (montenegrói) 1-0, Omonia Nikoszia (ciprusi) – FK Renova (macedón) 3-0, Hapoel Tel Aviv (izraeli) – Zeljeznicar Szarajevo (bosnyák) 5-0, Dinamo Zágráb (horvát) – Koper (szlovén) 5-1, Bohemians (ír) – The New Saints FC (walesi) 1-0.

Lapzárta után további hat mérkőzésre került sor, a második selejtezőkör visszavágóit július 20-án és 21-én rendezik meg. ◀

Nagyüzem az Európa Ligában

Labdarúgás

T. J. L.

Két magyar és egy román együttes érdekelt a labdarúgó Európa Liga második selejtezőkörében. A szlovák Nitrán tuljított Győri ETO FC Kazahsztánban kezd az FK Atyrau ellenében, a Videoton FC pedig Győrött fogadja a szlovén NK Maribort, miután a székesfehérvári pálya jelenleg játékrá alkalmatlan.

Nem saját pályáján játszik a moldáv Olimpia Bălți sem, amely a kisinyovi Zimbru-stadionban kénytelen fogadni a Dinamót. A bukarestiek ellenfeléről kevés az információ. A klubot 1993-ban alapították, jelenleg Mihajlo Dunyec edzi, akinek kilenc idegenlégiós áll a rendelkezésére. A 2009-2010-es moldáv pontvadászatot a harmadik helyen zárta, 24 pontra a bajnok Sheriff Tiraszpoltól és ötre az Iskra-Stal Ribnițătól.

A további műsor: FC WIT Georgia (grúz) – FC Banik Ostrava (cseh), FK Tauras Kaunas (litván) – Apoel Nikoszia (ciprusi), FK Rabotnicki Szkopje (macedón) – FC Mika (örmény), Valletta FC (máltai) – Ruch Chorzow (lengyel), OFK Belgrad (szerb) – FC Torpedo Zsodino (fehérorosz), ND Gorica (szlovén) – Randers FC (dán), FK Ventpsils (lett) – FK Teteks (macedón), Myllykosken Pallo-47 (finn) – UE Sant Julia (andorrai), IF Elfsborg (svéd) – FC Iskra-Stal Ribnița (moldáv), Austria Bécs (osztrák) – NK Siroki Brijeg (bosnyák), FC Zestafoni (grúz) –

Dukla Banska Bystrica (szlovák), FC Honka Espoo (finn) – Bangor City (walesi), Dinamo Minszk (fehérorosz) – JK Sillamäe Kalev (észtl), FK Baku (azeri) – FK Buducnost Podgorica (montenegrói), Anorthosisz Famagusza (ciprusi) – HNK Sibenik (horvát), Stabaek IF (norvég) – FC Dnyepri Mogiljev (fehérorosz), Molde FK (norvég) – FK Jelgava (lett), Gefle IF (svéd) – FC Dinamo Tbiliszi (grúz), FC Lausanne Sport (svájci) – FK Borac Banja Luka (bosnyák), Kalmar FF (svéd) – FC Dacia Kisinyov (moldovai), FC Differdange 03 (luxemburgi) – FK Spartak Zlatibor Voda (szerb), Cercle Brugge KSV (belga) – FC TPS Turku (finn), PFC Levszki Szófia (bolgár) – Dundalk FC (ír), FC Siauliai (litván) – Wisla Krakkó (lengyel), FC Utrecht (holland) – KF Tirana (albán), Bröndby IF (dán) – FC Vaduz (liechtensteini), Maccabi Tel Aviv (izraeli) – FK Mogren (montenegrói), Besiktas JK Isztambul (török) – GI/LIF Vikingur (feröeri), HSK Zrinjski Mostar (bosnyák) – SP Tre Penne (san marinói), FK Süduva (litván) – SK Rapid Bécs (osztrák), KS Besa (albán) – Olympiacos FC (görög), Motherwell FC (skót) – Breidablik (izlandi), Maritimo Funchal (portugál) – Sporting Fingal (ír), Cliftonville FC (északír) – HNK Cibalia (horvát),

Portadown FC (északír) – FK Karabah (azeri), Shamrock Rovers FC (ír) – Bnei Yehuda Tel Aviv (izraeli), KR Reykjavik (izlandi) – FC Karpatij Lvov (ukrán). ◀